

PLAN FOR

IDRETT, FYSISK AKTIVITET OG FRILUFTSLIV

2018-2021

Leikande · levande · veksande

Leikande – Levande – Veksande

«kommuneplanen sin samfunnsdel 2014 – 2026».

Forord

Surnadal kommune skal vere ein god kommune å vekse opp og bu i. For at kommunen skal vere attraktiv og framtidsretta, er det viktig å legge til rette for trivsel og gode levekår. Eitt av fleire verkemiddel er lett tilgjengelege gode idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og friluftsanlegg.

Formannskapet vedtok i møte 07.06.2016 å rullere temaplanen for idrett og fysisk aktivitet. I arbeidsgruppa satt Jon Nordvik (leiar), Ella Bolme (leiar i Idrettsrådet), Øystein Hjelle Bondhus (Surnadal Idrettslag), Bård Andreassen (leiar i Surnadal jeger- og fiskerforening) og Lilli Husby (einingsleiar kultur). Råg Ranes (plansjef) er sekretær i gruppa. På grunn av at planen er forsinka, har det vorte endringar i arbeidsgruppa; Helge Røv er valt til vara som leiar av gruppa, Geir Forbregd kom inn som ny leiar i leiar i Idrettsrådet og Ove Magne Aasen kom inn som nyvalt leiar i Surnadal jeger- og fiskerforening. Endringar i administrasjonen har ført til at Råg Ranes fungerer som rådgjevar og Lilli Husby er sekretær i gruppa. Øystein Hjelle Bondhus frå Surnadal IL fortsett som før.

Arbeidsgruppa har til saman hatt 7 møte. I tillegg vart det gjennomført eit folkemøte mandag 04.10.16, der representantar frå Idrettskretsen leia ein planprosess. Resultata frå den prosessen er opp-summert i dette dokumentet.

Vi i arbeidsgruppa håpar at både politikarar og interesseorganisasjonar og enkeltpersonar finn planen enkel å lese i, som oppslagsverk. Vi meiner òg at den skal fungere som eit godt arbeidsreiskap for administrasjonen.

For arbeidsgruppa i juni 2018

Helge Røv

Leiar

Innhald

Forord	2
Innhald	3
1 Statleg formål.....	5
1.1 Formål med planen	5
2 Innleiing og bakgrunn for planen	5
2.1 Sentrale føringar.....	6
2.2 Regionale føringar.....	7
2.3 Lokale føringar innanfor planområdet.....	8
3 Resultatvurdering av førre plan	10
3.1 Resultat av tiltak frå handlingsprogrammet for fysisk aktivitet og friluftsliv	10
3.2 Resultat av tiltak frå handlingsprogrammet for ordinære anlegg (prioritert liste i periodestarten)	16
3.3 Ordinære anlegg uprioritert liste i periodestarten.	18
3.4 Utbygging av nærmiljøanlegg i perioden 2012 - 2015	18
3.5 Kulturbygg i perioden 2012 – 2015	19
4 Økonomisk resultatvurdering	20
4.1 Kommunale tilskot og spelemiddeltildelingar i planperioden.....	20
4.2 Tildelte spelemidlar, ordinære- og nærmiljøanlegg i planperioden.....	21
4.3 Søknader for 2018	21
4.4 Konklusjon.....	21
5 Evaluering av planen som administrativt og politisk styringsreiskap	22
6 Planprosessen.....	23
6.1 Rapport frå planprosessen i Surnadal kommune:.....	23
6.2 Revidering av kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.....	23
6.3 Krav som må vera oppfylt ved søknad om spelemidlar.....	23
Surnadal – Norges beste idrettskommune?	23
6.4 Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.....	24
6.5 Forslag til handlingsplan frå folkemøte.....	25
7 Status og vurdering	26
7.1 Nedre Surnadal	26
7.2 Øvre Surnadal	28

7.3	Bøfjorden	28
7.4	Bøverfjorden	29
7.5	Stangvik/Kvanne.....	30
7.6	Todalen	31
8	Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov	32
8.1	Demografi.....	32
8.2	Trendar	32
8.3	Aktivitetsarenaer	33
8.4	Langsiktige og kortsiktige behov ppsummert	34
9	Handlingsprogram	35
9.1	Tabell: ordinære anlegg i prioritert rekkefølge.....	35
9.2	Tabell: Nærmiljøanlegg	35
9.3	Tabell: fysisk aktivitet.....	36
9.4	Tabell: kulturbygg	37
10	Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg	37
11	Kart	38
11.1	Totaloversikt.....	38
11.2	Nedre Surnadal	39
11.3	Øvre Surnadal	39
11.4	Bøfjorden	40
11.5	Bøverfjorden	41
11.7	Stangvik/Kvanne.....	42
11.8	Todalen	43

1 Statleg formål

«Staten har som mål å legge til rette for at flest mulig skal kunne utøve idrett og fysisk aktivitet»

«Staten har som mål å legge til rette for at flest mulig skal kunne utøve idrett og fysisk aktivitet.» I det samfunnsmessige helseperspektivet er fysisk aktivitet og idrett er eit viktig førebyggande tiltak.

På det personlege planet gir fysisk aktivitet den enkelte positive opplevingar, betre helse og auka trivsel. Mange er svært aktive, men mange er også svært inaktive. Spraket i aktivitetsnivå i befolkninga ser ut til å tilta. I den samanhengen er det viktig at det offentlege engasjerer seg og har ei mening om korleis flest muleg kan bli meir fysisk aktive.

1.1 Formål med planen

Planen er meint å gi kommunen, fylkeskommunen og kulturdepartementet (KUD) ei reell oversikt over anleggsbehovet og bidra til å sikre ei anleggsutvikling i tråd med behova i kommunen. Den skal også bidra til å sikre eit betre grunnlag for å prioritere bruken av spelemidlane.

Ved sida av å vere eit styringsreiskap for politikarane skal planen brukast i administrasjonen sitt daglege arbeid med å fremje fysisk aktivitet gjennom idrett og friluftsliv.

2 Innleiing og bakgrunn for planen

Den skal innehalde eit fireårig prioritert handlingsprogram som kan framskrivast/reviderast kvart år i samsvar med framdrifta. Handlingsprogrammet blir rullert når det er behov for endring i prioriteringane i tabell: 9.1 Ordinære anlegg, tabell: 9.2 Nærerjø, eller tabell: 9.4 Kulturbygg.

Ei slik revidering kan skje i formannskapet. Plandokumentet skal vere uendra i 4-årsperioden. Feltet skal underleggjast ein hovudrevisjon med vedtak av ny plan kvar valperiode. Da må planen vedtakast i kommunestyret.

Plan for idrett og friluftsliv skal bidra til:

- målstyrt utbygging av anlegg og tilrettelegging av område for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv
- å vere grunnlag og bakgrunnsdokumentasjon for søknader om speleidlar til idretts - og nærmiljø - og friluftslivsanlegg
- samordning og koordinering innan idrett, friluftsliv, skule og barnehage

**Meld. St. 26 (2011–2012) DEN
NORSKE IDRETTSMODELLEN**
**«...Tre kriterier: godkjent
søknadssum, antall innbyggere og
anleggsfordeling».**

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-26-20112012/id684356/?q=&ch=6>

Kulturdepartementet har sett opp ei rekke krav som ei kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet bør innehalde:

- Målsetting for kommunens satsing på idrett og fysisk aktivitet, inkludert friluftsliv.
- Målsetting for anleggsutbygging og sikring av areal for idrett og friluftsliv.

- Resultatvurdering av førre plan, med statusoversikt.
- Vurdering av langsiktige og kortskiktige behov for både anlegg og aktivitet.
- Det skal gjerast greie for samanhengen med andre planer i kommunen.
- Prioritert handlingsprogram for utbygging av idretts- og friluftsanlegg.
- Oversikt over forventa kostnader knytt til drift og vedlikehald av planlagde anlegg.
- Uprioritert liste over langsiktige behov for anlegg.
- Lokaliseringa av eksisterande og planlagde anlegg, områder for friluftsliv og arealbehov for planlagde anlegg og friluftslivsområde bør gå fram av relevante kart.

Denne planen er bygd opp for å svare på dei statlege krava til *Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv*.

2.1 Sentrale føringar

Utforminga av staten sin politikk på feltet idrett og fysisk aktivitet, inkludert friluftsliv, er fordelt på tre departement:

- Kulturdepartementet har ansvar for utforming av politikk på idrettsområdet.
- Klima- og miljøverndepartementet har ansvar for utforminga av politikk på friluftsområdet.
- Helse- og omsorgsdepartementet har ansvar for utforming av politikken for helsefremjande og førebyggande arbeid.

Mål og rammer for den statlege politikken blir formidla gjennom ulike meldingar, retningslinjer, rundskriv, vilkår for tilskotsordninga m.v. Stortingsmelding 26 (2011–2012), «*Den norske idrettsmodellen*» slår fast at staten gjennom idrettspolitikken har eit særleg ansvar for målgruppene barn (6-12 år) og ungdom (13-19 år), personar med nedsett funksjonsevne og inaktive.

Meld. St. 26 (2011–2012) - Den norske idrettsmodellen

«Statens overordnede mål med idrettspolitikken kan sammenfattes i visjonen idrett og fysisk aktivitet for alle. Dette er en videreføring av tidligere mål.

Den viktigste forutsetningen for dette er økt satsing på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, herunder friluftsliv. Regjeringen vil legge til rette for en videreutvikling av det beste ved den norske idrettsmodellen. Det innebærer at det skal være et aktivitetstilbud innenfor den organiserte idretten for alle, både de som ønsker å prestere på idrettsbanen og de som primært ønsker å være fysisk aktiv innenfor verdifulle sosiale fellesskap».

[Meld.st.26 \(2011-2012\)](#)

[**Meld. St. 18 \(2015–2016\) - Friluftsliv Natur som kilde til helse og livskvalitet**](#)

«Gjennom meldingen vil regjeringen bidra til at enda flere driver med friluftsliv, og får oppleve friluftsliv som en kilde til bedre helse og høyere livskvalitet. Meldingen omfatter tiltak og føringer innenfor både motivering og rekruttering til friluftsliv, og innenfor forvaltning av områder for friluftsliv. Regjeringen vil prioritere friluftsliv i nærmiljøet, slik at alle kan delta. Barn og unge er prioriterte målgrupper. Meldingen inneholder også blant annet tiltak og føringer for å ivareta arealer for friluftsliv i fjellområder med stort utbyggingspress».

[Meld. St. 18 \(2015 – 2016\)](#)

Universell utforming

I 2004 kom Regjeringa sin handlingsplan for auka tilgjengelegheit for personar med nedsett funksjonsevne. Dette er følgd opp med «*Handlingsplan –Norge universelt utformet 2025*» (2009).

[**Veileder - Universell utforming av idretts- og nærmiljøanlegg \(V-0511\) 15.08.2014**](#)

«Regjeringen presenterer sin visjon om at Norge skal være universelt utformet innen 2025 gjennom handlingsplanen Norge universelt utformet 2025. Dette er et overordnet dokument som er retningsgivende for tiltak også innenfor idrettsområdet. Det foreligger også nye lover som gir føringer for utforming av anlegg, særleg Likestillings- og diskrimineringsloven som trådte i kraft fra 1. januar 2009, og ny Plan- og bygningslov med tilhørende forskrifter som trådte i kraft fra 1. juli 2010. Veilederen gir praktiske råd for planlegging og bygging av idrettsanlegg for å følge opp regjeringens visjon og gjeldende lover».

[Veileder – universell utforming](#)

2.2 Regionale føringer

I Fylkesplanen for Møre og Romsdal 2017 – 2020, under innsatsområde 5 kultur finn vi dette om folkehelse og fysisk aktivitet: «*Det viktigaste folkehelsearbeidet skjer i lokalsamfunna der vi lever våre liv, og legg grunnlaget for helsa vår. Deltaking i sosiale fellesskap, gode moglegheiter for fysisk aktivitet i nærmiljøet og sunt kosthald er viktige faktorar som påverkar helsetilstanden.*

Idrett og friluftsliv er viktig for mange av innbyggjarane sin livskvalitet. Møre og Romsdal har eit mangfold av idrettsanlegg og ei idrettsrørsle som er god både i topp og i breidde. Friluftslivet er i sterk vekst, særleg friluftslivet i nærleiken av der folk bur».

[**Frå kulturområdet sitt handlingsprogram for 2016:**](#)

«*Resultatmål 3: Det skal leggast til rette for eit inkluderande mangfold av organisert og uorganisert aktivitet, gjennom egna kultur- og idrettsbygg, møtestadar og tilgjenge til friluftsaktivitetar.*

Aktivitetsprofilen i befolkninga er i stadig endring, og det er derfor viktig å tenkje nytt og ut i frå dei reelle behova i befolkninga. Undersøkingar syner at det er behov for fleire møteplassar for uorganisert aktivitet, samt betra tilrettelegging for dei som i dag er lite aktive. I folkehelselova (2010) har fylkeskommunen fått eit tydeleg ansvar for å vere ein regional pådrivar og utviklar på folkehelseområdet.

Korleis vi prioriterer utviklinga av anlegg og møteplassar vil få store konsekvensar for helsa til innbyggjarane på lang sikt.

- Innsatsområde 1: Utvikle tenlege anlegg og kulturbrygg
- Innsatsområde 2: Kartlegging, merking, gradering, marknadsføring og utbetring av friluftslivet sin infrastruktur».

2.3 Lokale føringar innanfor planområdet

Arealplanen sin samfunnsdel har seks gjennomgåande tema; barn og unge, universell utforming, folkehelse, likestilling og inkludering, samfunnssikkerheit og beredskap og miljø og klima.

Kommuneplanen sin samfunnsdel 2014 – 2026

Vedteke 20.06.2014 samanfattar kommunen sin idretts og friluftspolitikk med ein del konkrete mål og strategiar:

Satsingsområde 7: Folkehelse og levekår	
God helse og gode levekår for innbyggjarar i alle aldrar.	Mål: «God helse og gode levekår for innbyggjarar i alle aldrar». Strategi: «Auke forståinga for verdien av fysisk aktivitet, trening og godt kosthald i det helsefremjande arbeidet. Innarbeide tiltak for å førebygge og behandle overvekt blant barn og unge».

Satsingsområde 8: Kultur – omdømme – identitet

Mål: "Vi skal skape eit raust samfunn prega av mangfold, toleranse, utfordringar og utvikling for den enkelte – og for kvarandre – der kulturlivet skal vere ei drivkraft i formainga av vår identitet og vårt omdømme".

Strategiar:

«Bli blant dei fremste og mest kjente i Midt-Norge innanfor friluftsliv, og til å legge til rette for aktivitetar i tilknyting til det».

Kommunen skal saman med idretten vere med på å utvikle gode anlegg. Det er viktig å ta vare på den store aktiviteten både innanfor sommar- og vinteridrettane.

Legge til rette for at skular, lag og andre er merksame på mulegheitene innanfor spelemiddel-ordninga for å skape fleire nærmiljøanlegg. Dette er viktig for å få til ein aktiv livsstil for så mange som muleg.

MÅL:

Barn og unge skal sikrast eit trygt og godt oppvekstmiljø prega av omsorg, kunnskap og trivsel.

BARN OG UNGE

Strategiar innanfor områda «barn og unge sine oppvekstvilkår» og «Folkehelse og levekår»:

Legge til rette for at skular, lag og andre er merksame på mulegheitene innanfor spelemiddelordninga for å skape fleire nærmiljøanlegg. Dette er viktig for å få til ein aktiv livsstil for så mange som muleg.

Etablere fleire sosiale møteplassar for samvær og uorganiserte aktivitetar for barn og unge: skøyteis, akebakkar, snøskutertrasé, ballspelplassar, hestesport, alpinbakke, m.m.

Ein må særleg ha fokus på arenaer for jenter.

Gjennom eit aktiv ungdomsråd, lære ungdom å ta ansvar for å oppretthalde sin eigen aktivitet og styrke barn og unge sin identitet, medverknad og innflytelse i samfunnet.

Samordna innsats mot vald, mobbing, kriminalitet, rus og rasisme gjennom samarbeid med politiet og kommunale instansar, frivillige lag- og organisasjonar, og nedfelle rutinar med omsyn til samarbeid.

- tverrfaglege samarbeidsgrupper.
- foreldrenettverk mot rus.

Sikre lågterskeltilbod til barn/unge med psykiske vanskar.

Kommunen skal legge til rette for at spesielt barn og unge skal få utvikle sine kulturinteresser gjennom mellom anna gjennom kulturskolen.

FRIVILLIGE

MÅL:

Kommunen skal vere med på å støtte og utvikle lag- og organisasjonslivet og det frivillige arbeidet i kommunen på ein meir aktiv måte enn før, slik at den store innsatsen både vil halde fram og fornye seg.

Strategiar:

Kommunen skal, gjennom samarbeid og eiga satsing, bli mellom dei fremste og mest kjente i Midt-Norge innan friluftsliv og å legge til rette aktivitetar i tilknyting til det.

Det er stor aktivitet både innanfor sommar- og vinteridrettar i Surnadal kommune. Det er viktig å ta vare på denne aktiviteten, ikkje minst ved å vere med på å utvikle gode anlegg.

Vi må auke forståinga for verdien av fysisk aktivitet, trening og godt kosthald i det helsefremjande arbeidet, ikkje minst blant dei eldre.

Etablere fleire sosiale møteplassar for samvær og uorganiserte aktivitetar for barn og unge. Særleg må ein ha fokus på uorganisert ungdom.

Fortsette «StikkUT!!»-satsinga og utvikle fleire aktivitetstiltak saman med Friluftsrådet.

Etablere ein frivilligsentral, i eit «all-hus» der ein har frivilligsentral, ungdomsbase, fritidsklubb og ungdomskafé.

Fokus på merking av turstiar i nærområda

Oppretthalde og vidareutvikle eit aktivt kulturliv, gjennom mellom anna å synleggjere og styrke samhandlinga mellom frivillig sektor og kommunen.

Ha føreseielege verkemiddel som kommunale tilskotsordningar og rettleiing ved søking av midlar utom kommunen.

Det må derfor utviklast ein meir offensiv og medviten frivillig-politikk, der samspelet mellom kommunal sektor, næringslivet og frivillige organisasjonar er sett i fokus.

Utvikle ein app, med fokus på alt av friluftsliv i Surnadal kommune.

I Surnadal kommune sitt planverk er det lagt vekt på kor viktig det er å styrke folkehelsa. Nasjonale føringar, folkehelselova og samhandlingsreforma forsterkar kor viktig det er å satse på fysisk aktivitet.

Kommunedelplan idrett og friluftsliv er tematisk, dvs. utan juridisk heimel når det gjeld å disponere areal. Det er derfor viktig at anlegg som er foreslått i denne planen blir fanga opp i kommuneplanen sin arealdel og/eller sikrast ved hjelp av reguleringsplanar.

Aktuelle lokale tiltak som går ut over anleggsbygging:

Sikre lågterskeltilbod til barn og unge.

Sikre tilpassa tilbod til dei med fysiske og psykiske vanskar.

Stimulere til å utvikle gode nærmiljøtilbod.

Merking og klopping av tur- og kulturminnestiar.

3 Resultatvurdering av førre plan

Ved revisjon av plan for idrett og fysisk aktivitet er det nødvendig å foreta ei resultatvurdering av den fireårsperioden som er tilbakelagt. Dette som oppsummering av utviklinga i perioden. Vi vil gjere reie for kva som er gjennomført og for å drøfte om planen har fungert som politisk og administrativt styringsverktøy. Ved kvar revisjon skal det gjerast evaluering med ei kort beskriving om ein har greidd å oppnå måla og ei resultatvurdering av førre planperiode.

3.1 Resultat av tiltak frå handlingsprogrammet for fysisk aktivitet og friluftsliv

Surnadal kommune har hatt ei satsing på friluftsliv i den siste perioden, samstundes har enkeltpersonar og frivillige organisasjonar stått i bresjen for eit større mangfold når det gjeld fysisk aktivitet. Mykje av den aktiviteten har etter kvart blitt ein del av tilbodet til Surnadal IL,

men framleis er det aktivitetar som er uorganisert, men legg til rette for deltaking av dei som er interessert. Kommunen har så langt som råd prøvd å vere fødselshjelper nå det har vore behov for det, no sist, i budsjettetsaka for 2018 – vart det vedteke at idrettshallen skal ha gratis leige for barn og unge, (tidlegare for barn og unge organisert i NIF).

Vurdering av mål i plan for Idrett og friluftsliv 2012 – 2015; 8 Handlingsprogram for fysisk aktivitet. Det overordna målet var å auke den fysiske aktiviteten i befolkninga. Dette såg vi for oss kunne gjerast med tiltak innanfor følgjande område:

Tilrettelegging av fysiske omgjevnader med vekt på tilgjengeleight for alle
Bidra til at det finst lokale lågterskeltilbod og gode muleheter for fysisk aktivitet på fritida og på viktige arenaer som barnehage, skole og arbeidsplass.

Motivere til ein aktiv livsstil.

For å nå desse måla er det sett opp nokre tiltak under forskjellige område:

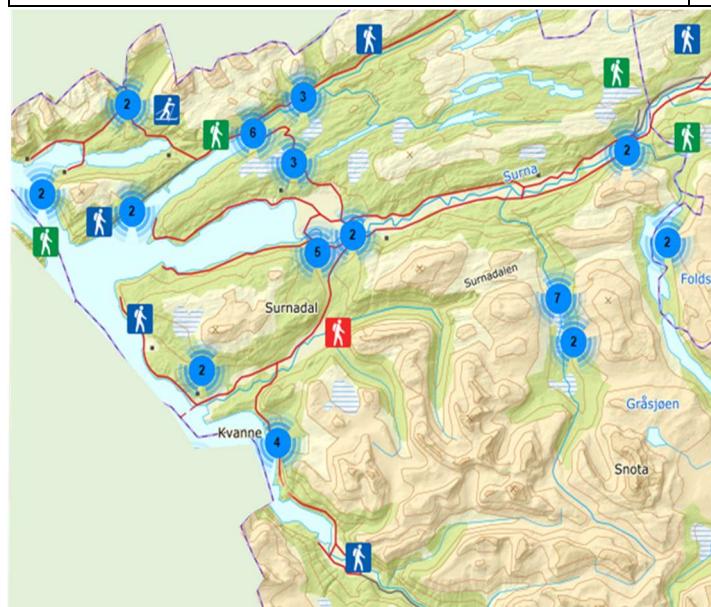
INFORMASJON

Strategi/vegval:

Aktuell informasjon og linkar om aktivitet og anlegg er tilgjengeleg på nett.

Informasjonstavler skal settast opp.

Tiltak	Kva har skjedd
Betre informasjon om friluftstilbod - (Lage oversikt over gang og turstiar, sykkelstiar og ridestiаr på digitale kart. Info og beskriving av aktuelle turar på heimeside)	Morotur.no (sjå bilde), Stikk UT! (inkl. Stikk UT! ski), Skisporet.no og loyper.no. Bøfjorden IL, har eige karthefte over sine turar. På Vang er det sett opp informasjonstavle
Sykkelkart - For spesielle sykkelrundar	Ikkje gjort, men det ligg ei god beskriving av ein rundtur på Nordmarka på FjordNorway
Nytt skulekart på Øye Det har ikkje vore oppdatert sia 1983	Det er ikkje trykt opp nytt orienteringskart på Øyeområdet

Kart henta frå morotur.no, tala viser kor mange merka turar det er i dei forskjellige turområda i Surnadal kommune.

Det har vore ei stor utvikling innan friluftslivet i Surnadal, etter at prosjektet «Friluftsliv i Surnadal» starta i førre planperiode. Eit av tiltaka var å stimulere med midlar til lag og organisasjonar som registrerte turar i morotur.no og merking av stiar etter mal frå Gjensidige-prosjektet «Nasjonal merking av stiar». Som ein kan sjå under kapitelet om «Status og vurdering», så er det i tillegg mange turar som ikkje er lagt inn morotur.no, dei fleste er merka og har grunneigaravtalar.

På sykkelområdet har vi ikkje fått gjort like mykje i denne perioden.

BARNEHAGE/SKOLE

Strategi/vegval:

Barehagar og skolar skal ha god tilgang til naturområde

Skolegardar skal utviklast til nærmiljøparkar

Elevane skal motiverast til fysisk aktivitet

Tiltak	Kva har skjedd
Bidra til god helse hos barna ved å leggje vekt på fysisk aktivitet i skuletida, og m.a. sikre at elevane har gode nærmiljøområder og får nytte Øye stadion	Barna i barnehagane og elevane på skulane er fysisk aktive m.a. gjennom uteleik, faste turdagar, kroppsøving, fysisk aktivitet 5.-7.trinn og valfag på ungdomssteget. Det er laga ein plan for utforming av uteområdet kring alt. D1 på Øye skuleområde
Oppgradere og vedlikehalde uteområda på barnehagane og skulane jamleg	Det blir gjennomført årleg kontroll av leikeplassane av ekstern konsulent. Avvik blir utbetra i samarbeid med eigedomsavdelinga
Utvikle uteområda på oppvekstsentrana og skulane ved gjennomføring av skulebruksplan	Stangvik skule har fått opparbeidd eit nytt uteområde i samband med ombygginga der. Bøfjorden og Bæverfjord oppvekstsenter fekk for nokre år sidan ny ballbinge. Ved Bøfjorden barnehage er det også opparbeidd ein ballbinge. I Todalen har dei hatt ballbinge i fleire år. Mo oppvekstsenter fekk utbetra ein del av uteområdet for nokre år sidan, men ønskjer seg nok ei oppgradering. Det er laga ein plan for utforming av uteområdet kring alt. D1 på Øye skuleområde. Når vedtaket om nytt skulebygg på Øye skuleområde er gjort, er det planen å få revidert skulebruksplanen og få inn barnehagane i same plan, med vekt på pedagogisk og fysisk tilpassing av barnehagane og skulane.
Auke bruken av anlegget på Øye skule vinterstid.	Anlegget på Øye er svært mykje brukta også vinterstid.

FRILUFTSLIV

Strategi/vegval:

Kart og merking

Sikre god tilgang til frilufts arenaer

Fokus på tilgjengelighet for alle i friluftsområder (tilrettelegging for bevegelseshemma)

Tiltak	Kva har skjedd
Gaida turar	Dette blir gjort i dei enkelte idrettslag. Friluftslivets år 2015 vart markert med gaida tur kvar søndag i prosjektet 52/17 - Søndagsturen. Dette var eit samarbeid mellom kommunane, Halsa, Rindal og Surnadal og frivillige lag og organisasjonar og Norsk Vandrefestival
Tiltak i samband med løyperydding og merking	Prosjektet «Friluftsliv i Surnadal», har bidrege til å fordele verkemiddel til organisasjonar som legg inn turar på morotur.no og til nasjonal merking av turar i nærområdet. StikkUT! har vore ei bra drahjelp for dette i tillegg for å auke interessa for turar i naturen.
Oppkjøring av skiløyper	Ein kører no opp fleire løyper og traséar enn tidlegare. Det er to områder som bruker skisporet.no, i tillegg er det StikkUT! ski med sine kart på nett.
Utnytte konseptet «fjelltrimmen»	Dette blir gjort i enkelte idrettslag, i tillegg så har begge turistorganisasjonane i DNT fellesturar i fjellområda til Surnadal. Det er organisert Ordførartur, dei siste åra, der ordføraren inviterer med seg dei som vil, på ein trimtur i eitt av friluftsområda i kommunen.

HELSE

Strategi/vegval:

Arbeide for å auke forståinga i og utanfor kommunen om den økonomiske og helsemessige betydninga av å drive helsefremjande og førebyggande arbeid

Tiltak	Kva har skjedd
Frisklivssentral - Familie og helse og Inn på tunet	Det var oppretta ein Frisklivssentral, men den vart nedlagt frå 1. jan 2017 i samband med budsjettprosessen des. 2016.
Sykkeltrim - «God helse»	Vi er ikkje lenger med i «God helse»-prosjektet. Partnerskapsavtalen med fylket når det gjeld dette, vart oppsagt da folkehelsekoordinatorstillinga vart nedlagt i samband med busjettprosessen 2016
Stavganggruppa	Særdeles aktiv gjeng; Stavganggruppa har turar kvar veke frå vår til haust. Dette er ikkje organisert av kommunen
Seniordansen	Seniordansen er kvar tysdag på Kulturhuset. Denne er ikkje organisert av kommunen.

Hei stavgangarar i Surnadal!

Medan vi ventar på sesongstart er vi invitert kvar onsdag kl 1100 til Trudvang for litt opptrening under leiing av fysioterapeut. Etterpå kan vi kjøpe kaffe og bakkels!
Meir orientering på årsmøtet til pensionistlaget.
Vel møtt onsdag 28.2.

Dataklubben

til pensionistlaget har treff på biblioteket på Skei onsdag 28.2. til vanleg tid. Datainteresserte - gamle som nye - er velkomne!

Under arbeidet av denne planen, fredag 23. februar 2018, fann eg desse to annonsane side om side i lokalavisa Driva. Som vi ser så har Stavganggruppa utvida aktiviteten sin frå tidlegare, då dei møttest frå vår til haust og gjekk tur, til nå, med opptrening av fysioterapeut. I tillegg ser det ut til at dei tek vare på det sosiale på ein framifrå måte. Dataklubben er eit

anna viktig aspekt ved folkehelse; det gir kompetanseheving og meistring av den nye kvardagen vi alle har blitt kasta inn i gjennom meir og meir digitalisering av samfunn og tenester. Her står òg den sosiale møtestaden i høgt i kurs.

IDRETT

Strategi/vegval:

Sikre ei breidde på anleggsmassen som er tilpassa barn, unge og vaksne sine behov for aktivitet

Utvikle gode vilkår for å utøve idrett

Tiltak	Kva har skjedd
Legge til rette for større idrettsarrangement	Kommunen har vore behjelpeleg nå Surnadal IL Langrenn har teke på seg store arrangement
Sikre vidare tilskot til drift av idrettslag	Surnadal kommune har framleis ein del kulturmidlar som blir brukta på Idretts- og skyttarlag. Det er Surnadal idrettsråd som fordeler midlane, som dei siste åra har ligge rundt 200 000 kroner
Auka næringslivsstøtte, også til dei mindre profilerte idrettane, eks skyttarmiljøet	Her er det laga som er aktive i dialog med næringslivet
Det må skapast entusiasme rundt frivillig arbeid	Surnadal idrettsråd har i fleire år hatt Idrettens kveld med prisutdelingar, det er no ei stund sidan sist
Kompetanseutvikling, utdanning og kurs i organisasjonsarbeid. Gjere frivillige betre rusta til å delta	Her er det laga som er aktive og får tilbod gjennom sine kretsorganisasjonar
Dyrke fram ressurspersonar. Ta vare på dei ein har og rekruttere nye	Legger til rette for oppstart av ny aktivitet, ved å ta nye initiativ på alvor og støtte ressurspersonane bak.
Skape tryggheit og ikkje press når det gjeld verv	Oppfølging og rettleiing i samband med søknadar, har årleg møte med lag og organisasjonar.
Definere og konkretisere arbeidsoppgåver betre	Laga har arbeidd med å lage instruksar og arbeidsbeskriving for ulike verv (organisasjonsplaner)
Oppfordre til meir bruk av svømmehallen	Opningstidene ligg ute på heimesidene og det er ein del spesialtilbod på onsdagar
Onsdags-svømming med ekstra varmt vatn	Som over
Legge vekt på å gjere kjent ulike skogsvegar som er godt eigna til turbruk	Dette tiltaket er løyst gjennom merkinga i friluftslivsatsinga

KONKLUSJON

Når vi no går gjennom dei forskjellige tiltaka under resultat av tiltak frå handlingsprogrammet for fysisk aktivitet og friluftsliv, kan ein sjå at nokre av tiltaka kanskje er litt for detaljert. Noko er vanskeleg å ta tak i frå kommunal side, men kultureininga har i dei siste åra hatt eit årleg frivilligmøte der vi tek opp generelle tema av interesse for frivillige lag og organisasjonar, slik som informasjon om tilskotsordningar m.m.

Spørsmålet som krev svar her bør vere: Er befolkninga meir aktiv?

Svaret er eit klart ja. Dette kan vi sjå ut frå populariteten til StikkUT! og fjellturar generelt.

Om det betyr at vi har fått med oss fleire eller om det er dei aktive som har blitt meir aktive er vanskeleg å seie. Eg har møtt turgåarar frå begge leirar; folk som ikkje tidlegare visste kvar dei skulle gå, og som er blitt inspirert av StikkUT! og skisporet.no -konseptet og merking av vanskegraden. Og folk som uttalte i 2015: «*enda eit tiltak, dette rekk eg ikkje over, det er turorientering gjennom idrettslaget, postar som har bøker, StikkUT og no 52/17 Søndagsturen!*»

Vi registrerer at det er mange fleire som skriv seg i bøkene som ligg ute på trimpostane og det er ein del som bruker den elektroniske StikkUT!-registreringa. Men vi bit oss merke i at til dømes på Svinviksrunden, så er det langt fleire som skriv namnet sitt i boka, enn det som blir registrert elektronisk.

Surnadal IL melder at det er auke innanfor aktive medlemmer i idrettslag, dette til tross for at barnalet i den siste planperioden har hatt ein nedgang. Så ein kan trygt seie at det er ei positivt utvikling i kommunen og innan lag og organisasjonar.

Folkehelse er ikkje eit tiltak ein blir ferdig med. Folkehelse er aktivitet, glede, trivsel, sosiale møteplassar, inkludering og sosiale treffstadar for barn, unge, vaksne og eldre. Folkehelse er ei investering som kommunen må ta seg råd til. Folkehelse er òg eit balansert liv med fokus på måtehald innanfor kosthald, rus og røyk. Folkehelse er ikkje minst fråvær av mobbing.

Det betyr at ein må vere aktiv i arbeidet med å gje tilbod som kan interessere og engasjere stadig nye grupper i samfunnet. Nyheitas glede med StikkUT! kan gå over – kva gjer vi da? Det er spørsmål som handlingsprogrammet for aktivitet framover må stille seg.

3.2 Resultat av tiltak frå handlingsprogrammet for ordinære anlegg (prioritert liste i periodestarten)

Anlegg:	Trollheimen Ridehall interkommunal	1
Stad	Nymoen - Surnadal	
Kost. 1000	6 093	
Søk. sum	2 900	
Ferdig	2013	
Resultat	Som fylket sitt første interkommunale anlegg vart midlane tildelt same år som det vart søkt.	
Anlegg:	Motocrossbanen (utviding/sikring)	2
Stad	Kvanne	
Kost. 1000	1 318	
Søk. sum	437	
Ferdig	2012	
Resultat	Ferdig og alt utbetalt i 2016	
Anlegg:	Øye Stadion (fotball og friidrett)	3
Stad	Surnadal	
Kost. 1000	6 417	
Søk. sum	3 200	
Ferdig	2009	
Resultat	Alt ferdig utbetalt i 2016 – vi legg merke til eit alt for langt etterslep frå godkjent søknad til utbetaling.	
Anlegg:	Smørebu/Idrettssenter	4
Stad	Nordmarka	
Kost. 1000	1 463	
Søk. sum	488	
Ferdig	2012	
Resultat	tildelt midlar i 2015	
Anlegg:	"Turprosjekt i Surnadal", forskjellige «anlegg» rundt i kommunen.	5
Stad	<ul style="list-style-type: none"> • Ski-/tur-trasé, Vang – Strengen (Kvanne) Turprosjekt Bøfjorden (Bøfjorden) • Stisystem i Svinvika (Nordvik) Kavlveg/Kultursti (Åsen/Galtmettet) • Rehabsti ved Sjukeheimen (Bårdshaugen) KulTursti /Langhuskopi (Skei) 	
Kost. 1000	Vang/Strengen - 820	
Søk. sum	Vang/Strengen - 410	
Ferdig	Vang/Strengen - 2016	
Resultat	Vang/Strengen - tildelt midlar i 2017.	
Bøfjorden:	Det er tildelt midlar til merking og kart i Bøfjorden.	
Kavlvegen:	Midlar frå Riksantikvaren og fylket til forprosjekt i 2016/2017.	
Rehabsti;	ikkje prioritert på grunn av manglende personalressursar i administrasjonen til planlegging.	
KulturSti	Planlagt turløype med merking – ikkje søk spelemedialar til dette, Kopi av	
Skei;	Langhus er førebels berre på idestadiet.	

Anlegg:	Snøkanonanlegg Sæterlia Alpinsenter	6
Stad	Surnadal	
Kost. 1000	21 000	
Søk. sum	02 – garasjeanlegg -967 01 – høyre trasé - 1 000 04 – midttrasé - 1000 05 – hovudrørtrasé - 1000 06 – park og skogsløype - 1000	Midlar tildelt i 2017
Ferdig	2014	
Resultat	07 – tidtakarbu/scootergarasje – 303 (Surnadal IL) ny søknad i 2017	
	Har fått tildelt midlar for 1 av 6 prosjekt i Sæterlia Alpinanlegg	
Anlegg:	Tjønnmyra lysløype og skileik	7
Stad	Todalen	
Kost. 1000	908	
Søk. sum	454	
Ferdig	2014	
Resultat	tildelt 434 i 2014	
Anlegg:	Elektronikk 15m bane Hjelmen skyttarlag	8
Stad	Bøfjorden	
Kost. 1000	324	
Søk. sum	108	
Ferdig	2013	
Resultat	Laget trekte søknaden sin, ønska ikkje å gå inn i søknadsprosessen.	
Anlegg:	Rehabilitering av standplassbygg Bæverdalen skytterlag	9
Stad	Bøverfjorden	
Kost. 1000	317	
Søk. sum	105	
Ferdig	2009	
Resultat	Tildelt midlar i 2014	
Anlegg:	Nytt skyttarhus, Bæverdalen Skytterlag	10
Stad	Bøverfjorden	
Kost. 1000	1 500	
Søk. sum		
Ferdig	Nei	
Resultat	Ikkje søkt, ikkje oppstart i planperioden.	
Anlegg:	Nytt lysanlegg Syltørån fotballbane	11
Stad	Surnadal	
Kost. 1000	378	
Søk. sum	123	
Ferdig	2012	
Resultat	Tildelt midlar i 2017	
Anlegg:	Maratonbane ved Trollheimen ridehall Gjestestall/gjesteboksar i ridehal	12
Stad	Nymoen - Surnadal	
Kost. 1000	1 188	
Søk. sum	396	
Ferdig	2014	
Resultat	Tre prosjekt slått saman, ferdig og alt utbetalt (tildelt 377)	

Anlegg:	Fleir brukshall	13
Stad	Surnadal	
Kost. 1000	20 000	
Søk. sum		
Ferdig	Nei	
Resultat	Ikkje søkt og ikkje ferdig planlagt i planperioden	
Anlegg:	Angråmyra skytebane (garderobar)	14
Stad	Surnadal	
Kost. 1000	581	
Søk. sum	172	
Ferdig	2013	
Resultat	Tildelt midlar i 2017	
Anlegg:	Lagerbygg til friidrettsanlegget Øye stadion	15
Stad	Surnadal	
Kost. 1000		
Søk. sum		
Ferdig	2016	
Resultat	Kommunale midlar er bruka til bygget, det er ikkje søkt spelemidlar på prosjektet	
Anlegg:	Gangveg langs Surna mellom Øye og Grimsmoen	15
Stad	Surnadal	
Kost. 1000		
Søk. sum		
Ferdig		
Resultat	Løfta frå prioritert del, men ikkje ferdig planlagt i planperioden	

3.3 Ordinære anlegg prioritert liste i periodestarten.

Anlegg/tilrettelegging	Stad	RESULTAT
Pipeland – buldring og klatring	Surnadal	
Gangbru i Grytåfelta	Surnadal	
Sykkelkonsept	Surnadal	
Nærmiljøanlegg Surnadalsøra	Surnadal	
Familievennlege sykkeltraséar	Surnadal	
Fiskeplass for funksjonshemma ved Surna	Surnadal	
Bru over Surna	Øvre Surnadal	
Tennisbane	Søyabanen	
Gang og sykkelbru frå Svartvassområdet til Øye	Surnadal	
Skatepark	Surnadal	

3.4 Utbygging av nærmiljøanlegg i perioden 2012 - 2015

Anlegg:	Stangvik oppvekstsenter	
Stad	Kvanne	
Resultat	Utbygd i samanheng med rehabilitering av oppvekstsenteret – ikkje søkt spelemidlar på prosjektet	
Anlegg:	Bøverfjorden oppvekstsenter fotballøkke	
Stad	Bøverfjorden	
Resultat	Fotballøkke med kunstgras er ferdigstilt, ikkje søkt spelemidlar	

Anlegg:	Einholmen – badestrand m.m.	
Stad	Bøverfjorden	
Resultat	Badestranda er under utvikling – ikkje søkt spelemedilar, utviklar er ikkje spelemiddelberettiga	
Anlegg:	Tennisbane på Øye	
Stad	Surnadal	
Ferdig	Nei	
Resultat	Prosjektet er ikkje utreda	
Anlegg:	Grytå vel, leikeplass og fotballbane	
Stad	Surnadal	
Kost. 1000	155	
Søk. sum		
Ferdig		
Resultat	Leikeplass under utvikling – det er tildelt kulturmidlar	
Anlegg:	Ballbinge og friluftsfremmende tiltak / Turstiar/ 3 D bane for bueskyting Bru / Rydding, merking og skilting av turstiar	
Stad	Bøfjorden	
Kost. 1000	465 (Ballbinge)	
Søk. sum	232	
Ferdig	2014	
Resultat	Prosjekta er ferdigstilt spelemedilar er tildelt	
Anlegg:	Øye, nærmiljøanlegg	
Stad	Surnadal	
Resultat	Prosjektet er ferdig – det er ikkje søkt spelemedilar i denne planperioden	
Anlegg:	Gangbru over Surna i Øvre Surnadal	
Stad		
Ferdig	Nei	
Resultat	Prosjektet er ikkje utreda	
Anlegg:	Fiskebrygge, Glønavatnet	
Stad	Nordmarka	
Resultat	Prosjektet er ikkje utreda	

3.5 Kulturbrygg i perioden 2012 – 2015

Anlegg/tilrettelegging	Stad	RESULTAT
Sagatun	Øvre Surnadal	
Todalen sanitetshus	Todalen	
Bondehuset	Stangvik	
Myrvang forsamlingshus	Kvanne	
Kulturbrygg Todalen	Todalen	

Det er ikkje søkt spelemedilar på kulturbrygg for Surnadal i planperioden, årsaka er nok at kriteria frå fylkeskommunen er såpass harde at huseigarane ikkje ser for seg å satse på såpass store prosjekt i eit jafs. I skrivande stund er minimumskostnaden sett til 500 000 kroner, og fylkestinget har valt at det er formidlingsarena som er eit prioritert område. Difor ser vi at forsamlingshus/lags-hus som til dømes treng eit handikapptolett, fell utanfor kriteria for ein slikk søknad.

4 Økonomisk resultatvurdering

4.1 Kommunale tilskot og spelemiddeltildelingar i planperioden

Anleggseinheit:	Trollheimen Ridehall			
Anleggskategori	Hestesportanlegg: ridehall			
Byggeår	2012			
Kommunale midlar	Tildelt kr	1 312 000	År	2012
Spelemidlar	Tildelt kr	1 450	År	2012
		1 450		2013
Anleggseinheit:	Kvanne motorcrossbane			
Anleggskategori	Motorsportanlegg: motocrossløype			
Byggeår	2003/-13			
Kommunale midlar	Tildelt kr	354 000	År	2012
		352 000		2013
Spelemidlar	Tildelt kr	438 000	År	2014
Anleggseinheit:	Øye stadion			
Anleggskategori	Fotballanlegg: kunstgrasbane			
Byggeår	2009			
Kommunale midlar	Tildelt kr	17 552 000	År	2007-2015
Spelemidlar	Tildelt	1 500 000	År	2015
		1 700 000		2016
Anleggseinheit:	Nordmarka idrettssenter			
Anleggskategori	Idrettshus: lager/smørebu			
Byggeår	2013			
Kommunale midlar	Tildelt kr	(lån) 500 000	År	2013
Spelemidlar	Tildelt kr	488 000	År	2015
Anleggseinheit:	Bøfjorden og Bæverfjord oppvekstsenter			
Anleggskategori	Friluftsliv: friluftsområde			
Byggeår	2012			
Kommunale midlar	Tildelt kr	10 000	År	2014
Spelemidlar	Tildelt kr	40 000	År	2012
Anleggseinheit:	Tjønnyra turløype og skileikanlegg			
Anleggskategori	Friluftsliv: friluftsområde			
Byggeår	2014			
Kommunale midlar	Ikkje søkt			
Spelemidlar	Tildelt	434 000	År	2012
Anleggseinheit:	Standplassbygg Bæverdalens skytebane			
Anleggskategori	Skyteanlegg: skytebane ute			
Byggeår	2013			
Kommunale midlar	Ikkje søkt			
Spelemidlar	Tildelt	105 000	År	2015
Anleggseinheit:	Trollheimen rideanlegg: gjestestall og maratonbane			
Anleggskategori	Hestesportsanlegg: stall			
Byggeår	2012			
Kommunale midlar	Tildelt kr	85 000/116 000/36 000	År	2014/2015/2016
Spelemidlar	Tildelt	377 000	År	2015

Anleggseinheit:	Bøfjorden skule		
Anleggskategori	Aktivitetsanlegg: ballbinge		
Byggår	2014		
Kommunale midlar	Tildelt kr	116 000	År 2014
Spelemidlar	Tildelt kr	232 000	År 2015

4.2 Tidelte spelemidlar, ordinære- og nærmiljøanlegg i planperioden

Kommunale midlar	Tildelt/lån/utbygging	19 928
Spelemidlar	Tildelt	8 214

Løypetiltak i fjellet kjem ikkje inn under dei kommunale søknadane, men ein ser at det blir løyvd ein del midlar til fjellområda våre gjennom Kristiansund og Nordmøre Turistforening (KNT) og Trondheim Turistforening(TT). Dei får midlar til overnatningshytter og merking av løyper i Trollheimen og på Fjordruta. Dette er positivt for oss med tanke på friluftslivssatsinga elles i kommunen.

4.3 Søknader for 2018

Ordinære anlegg:

Anlegg/tilrettelegging	Søkt sum	Ferdig
Sæterlia alpinanlegg;		
02- Garasjeanlegg (fornya 3g.)	967	2014
04- Midttrasé (fornya 3g.)	1 000	2014
05- Hovudrørtrasé (fornya 4g.)	1 000	2014
06- Park- og skogsløype (fornya 3g.)	1 000	2014
07- Fleirbruksbygg (fornya 1g.)	303	2017

Nærmiljøanlegg anlegg:

Kunstgras Svissholmen (fornya 1g.)	300	2016
------------------------------------	-----	------

Total søknadssum til behandling i 2018	4 570
--	-------

4.4 Konklusjon

Når ein ser på tildeling av spelemidlar, så har det vore eit langt etterslep. På grunn av at det ikkje har kome store kostnadsdrivande prosjekt dei siste åra, så held vi i Surnadal på å kome ajour med tildeling av midlane.

Vi kan skryte av at Trollheimen ridehall på Nymoen var det første interkommunale idrettsanlegg i Møre og Romsdal fylke, og av den grunn fekk dei tildelt midlar same år som dei søkte. Det same gjeld ein del friluftslivsanlegg, der har tilskotet frå spelemiddelordninga kome raskt på grunn av at dette området har vore prioritert i fylket.

Eit stort positivt løft innanfor spelemiddelordninga er det nye saksbehandlarsystemet som kom hausten 2017.

5 Evaluering av planen som administrativt og politisk styringsreiskap

Som ein ser i førre underkapittel så har hovudfokuset vore på ordinære anlegg frå prioritert liste. Mange av prosjekta er ferdigstilte, men ikkje alle har fått tildelt/utbetalt midlar enda.

Ingen av prosjekta som var sett inn i lista på ordinære anlegg uprioritert del, er gjennomført, sjølv om dei vart løfta til prioritert liste i planperioden. Vi har ein mistanke om at ein del av desse prosjekta ikkje var godt nok forankra i ein organisasjon eller i kommunen. To av prosjekta på den lista har kommunen enno ikkje planlagt – regulert ferdig, desse to prosjekta blir med vidare i neste handlingsplan over ordinære anlegg.

Når det gjeld nærmiljøanlegg, så har det skjedd ei stor utbygging av kunstgrasbanar i planperioden, ikkje alle har søkt spelemidlar. Vi har kunstgrasbaner på Syltøran (Surnadal) og Midtigrenda (Surnadal), bygd før denne planperioden. Øye stadion (Surnadal), Søyabanen (Kvanne), Stangvik oppvekstsenter (Kvanne), Bøfjorden og Bæverfjord oppvekstsenter (Bæverfjorden), Bøfjorden skule (Bøfjorden). Svissholmen (Stangvik – spelemiddelsøknad i 2017).

I tillegg til desse prosjekta så har vi i planperioden òg fått eit FrisbeeGolf-anlegg på Øye, dette er ikkje spelemiddelsøkt, men har fått kommunalt tilskot.

Leikeplassar rundt om i kommunen har fått tildelt kulturmidlar etter søknad, men ingen har enno søkt om spelemidlar til slike prosjekt. Det same gjeld òg kulturygga våre, det er søkt (og tildelt) kommunale kulturmidlar, men ikkje spelemidlar. Ein kan spekulere i om planen ikkje verkar etter si hensikt. Kultureininga formidlar muligheita for å søkje spelemidlar på dei forskjellige anlegga kvart år, gjennom eit fast møte på hausten. I tillegg er det individuelle møte med potensielle søkerar ved behov.

Det ein ser både innanfor frivillige organisasjonar og til dels innanfor dei forskjellige kommunale einingane er at lista for å søkje spelemidlar kan virke vel høg. Elektronikken og mengda av dokumentasjon kan verke avskrekande på søkerane, og mange reduserer prosjekta sine og prøver å få dei finansiert på anna vis.

Når det gjeld å føre dei planlagde tiltaka inn i budsjettet, så har det ikkje lykkas så godt til no. I denne planperioden har det ikkje vore sett av ei ramme til spelemiddelandel kvart år, det finst ikkje midlar innanfor ramma på kultureininga til denne typen (store) tilskot. Så kvar søknad blir vurdert ad hoc, og midlar blir teke frå fond.

Eit anna budsjettmessig problem er at søknadsfristen på spelemidlar inn til kommunen kvart år er 15. oktober, og da er allereie budsjettprosessen i kommunen kome langt. I tillegg er det ofte at fristen ikkje blir overheldt. Vi har motteke søknadar heilt fram mot jul, og da er det for seint med tanke på kommunebudsjettet året etter. Dette kan føre til ad hoc løysningar, som ikkje nødvendigvis er gode.

6 Planprosessen

27. september 2016 var det folkemøte på kulturhuset, der to representantar frå Møre og Romsdal Idrettskrets kom for å køyre ein planprosess med frammøtte frå frivillige lag og organisasjonar. Det var 26 deltagarar inkludert medlemmer frå arbeidsgruppa for planarbeidet. Deltakarane representerte; Jeger- og fiskerforeninga, forskjellige idrettslag, golfklubben, forsamlingshus, klivarlag, pistolklubb, skyttarlag, ride- og kjørelag, fotball, langrenn, dykkarklubb, idrettsrådet, politikarar og kommuneadministrasjonen. Som vi ser, var det ei god blanding og god breidde frå frivillige lag og organisasjonar som deltok.

6.1 Rapport frå planprosessen i Surnadal kommune:

Rapporten frå folkemøtet vart ført til penna av Siri Ask Fredriksen; plan og utviklingsleder i Møre og Romsdal Idrettskrets, fellesorgan for idretten i fylket. Med seg hadde hun Vegard Rangsæter som er idrettsfaglig konsulent same stad. Henta frå rapporten:

«Møre og Romsdal Idrettskrets består av alle idrettslag, idrettsråd og sær-kretsar/regioner tilslutta NIF og jobbar med:

- Oppgåver og saker av felles interesse for idretten
- Å styrke idrettens rolle og betre idrettslagenes rammevilkår
- Service- og støtteoppgåve ovanfor idrettsråd, sær-kretsar/regioner og idrettslag
- Informasjons- og opplysningsverksemnd om idrettens verdiar og verdiskapning»

6.2 Revidering av kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Bakgrunnen for møtet var revidering av kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv. Dette er ei plan som omfattar all utbygging og tilrettelegging innan idretten, friluftslivet og fysisk aktivitet i kommunen. Planen vil styre utbygging av anlegg, og eitt av kriteria for å søke om spelemidlar, er at anlegget skal stå i denne planen.

For å få en god plan, er det viktig at vi får med alle laga og heile frivilligheita i kommunen i arbeidet.

6.3 Krav som må vera oppfylt ved søknad om spelemidlar

Søkjar må opprette kontakt med kommunen anlegget skal ligge i. Før det kan søkas om tilskot til anlegg, må kommunen registrere anlegget i idrettsanleggsregisteret. Anlegget det skal søkjast midlar til, må vere del av vedtatt kommunal plan som omfattar idrett og fysisk aktivitet. Idrettsfunksjonell godkjenning må vere på plass før byggearbeid startar (dette er vedlegg 1 i søknaden). Det er kommunen der anlegget skal byggas, eller Kulturdepartementet som gjer denne førehandsgodkjenninga. Les meir på www.regjeringen.no og www.idrettsanlegg.no

Surnadal – Norges beste idrettskommune?

Idretten, friluftslivet og den fysiske aktiviteten i Surnadal står godt rusta til å møte framtida! Offisielle tal frå idrettsregistreringen 31.12.2015 :

1 idrettsråd – 12 idrettslag; 3643 medlemskap - 5969 innbyggjarar - 61 % Oppslutning -
Frivillig produksjon: 25 129 472 kr

Forholdet offentlig løyving/ frivillig produksjon: 1:6 (4 188 245/25 129 472)

6.4 Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet

Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet skal reviderast og gjeld for perioden 2018 – 2021. Vi starta denne prosessen med å involvere innbyggjarane.

- Bottom-up gir betre resultat enn top-down
- Individuell – Gruppe – Plenum (IGP)
- Først såg vi på status på noen område per dags dato:
- Deretter gikk vi over til å lage forslag til ei handlingsplan

Deltakarane sine vurderingar om status innanfor dei forskjellige områda:

(Dei plasserte ei stemme kvar på dei forskjellige områda)

Område	God	Midt på	dårleg
Idrett og fysisk aktivitet	22	1	0
Friluftsliv	17	1	0
Frivilligheit	24	0	0
Anleggsdekning	17	1	6
Kompetanse – trenrarar og leiarar	15	4	3
Totaloversikt over status på idrett og frivillig arbeid	95	7	9

Deltakarane sine vurderingar om kva som fungerer bra per i dag, og kva som kan bli betre innanfor dei forskjellige områda:

Område	Dette er bra	Dette kan bli betre
Idrett og fysisk aktivitet	Godt samarbeid mellom laga Mange tilbod av alle slag Stort mangfald God frivillig innsats Gode anlegg Lågterskel Gode arrangement	
Friluftsliv	Stort mangfald Mange lag/foreiningar Gode tilbod hele året	Ikke tilrettelagt for eldre og funksjonshemmede Manglar kvilebenkar Få ut søppeldunkar Mangel på merking og info
Frivilligheit	Mange lag/foreiningar Engasjerer unge i styre og arrangement Eldsjeler som gjer mye Dugnadsoppslutninga er god	Vansklig å verve folk (dei same går igjen og møter på dugnad) Manglar frivilligkeitssentral Dårleg formidling Avhengig av eldsjeler Dugnadsånd på retur

	Mange engasjerte på mange arenaer	
Anleggsdekning	Har mye Mangfold	<p>Mangler fiskeplasser for alle, bowling, curling, fotballhall, skatepark, klatrevegg, hoppbakke, tuftepark, gangveier og kvileplassar</p> <p>Fleire merka løyper</p> <p>Barnevogn og rullestoltraséar</p> <p>Dårleg hallkapasitet</p> <p>Gapahuk på Vang</p> <p>Mangler tidtakarutstyr på friidrettsbanen</p> <p>Svømmehall</p> <p>Anlegg med universell utforming</p> <p>Utfordrande vedlikehaldskostnader</p>
Kompetanse – trenrarar og leiarar	Gode holdningar Nokre grupper har kompetanse Positivt med dagleg leiar i Surnadal IL	<p>For mange krav frå toppen</p> <p>For mange krav frå omverda</p> <p>Bør ha fleire kurs</p> <p>Viktig med lokale kurs</p>

6.5 Forslag til handlingsplan frå folkemøte

Kva	Korleis	Kven	Når
Skilting og infotavle	Kart og merking	Kommune, IL og velforeningar	Snarast
Parkering ved turmål	Merking og tilrettelegging	Kommune, fylket og grunneigarar	Snarast
Universalt utforma fiskeplasser	Bygging ved eksisterande anlegg	Kommune, eleveiarlag, fylket og staten	2017 ➔
Klubbhus	Bygge	Surnadal Golfklubb	2017 ➔
Sanitæranlegg Tjønnmyra skianlegg	Bygge	Todalen IL	2017 ➔
Gapahuk i nærmiljøanlegg	Bygge		2017 ➔
Klubbhus/varmestue Angråmyra	Bygge	Surnadal jeger og fiskerforening	2017 – 2018
Fiskeplass			
Frisbeegolf			
Klatrepark			
Oppgradering/vedlikehold Borholmen	Vedlikehold utviding	Todalen IL	2017 ➔
Gapahuk, ball/leikeplass	I samarbeid med kommunen	Bæverhall	2017 – 2020

Hoppbakke Sagatun	Dugnad vedhogst rydde tråkkemaskin	ØSIL/SIL	2017 – 2020
Buldrerom/klatring	Finne eigna lokale, integrering, søkje midlar – vurdere interkommunalt	Kommunen og Trollheimen klivarlag	2017 – 2020
Tur- og treningsløype	Bygge	Grunneigar kommune ved frisklivssentralen	2017 – 2020
Tilrettelegging for dei med nedsett funksjonsevne/ utviding av lysløype ved Nordmarka skisenter	Samarbeid mellom kommunen, IL og frivilligheita		2017 – 2018
Elektronikk skytebane	Montere	Øvre Surnadal skytterlag	2017
Gapahuk på Vang	Bygge	IL Søya/skigruppa	2017
Fotballhall	Bygge	Surnadal IL	2017 – 2018
Tidtakarbu Sæterlia Alpinanlegg	Bygge	Surnadal IL Alpint	2017
Båt	Kjøpe ny	Surnadal IL Dykkerklubb	2019
Renovere/innvendig oppussing klubbuset på Vang		IL Søya	
Generell oppgradering		Myrvang forsamlingshus	2017
Skatepark	Bygge	Skateklubben og kommunen	2017 - 2020

7 Status og vurdering

7.1 Nedre Surnadal

Aktivitet

Surnadal idrettslag er idrettslaget som dekkjer Nedre Surnadal med 13 forskjellige undergrupper.

Surnadal skytterlag er òg eit aktivt lag som driv med skyting gjennom DFS, og dei har aktivitetar som leirdueskyting og jegeroppskyting i samarbeid med Surnadal jeger- og fiskerforening.

Surnadal jeger og fiskerforening har aktivitetar innanfor jakt og fiske rundt om i heile kommunen, men mange av dei skjer på Angråmyra skytebane.

Surnadal Taekwon-Do klubb er ein aktiv klubb, som i tillegg til trening og konkurransar har tre veker med sommarleir kvart år. Her kjem det deltakarar får heile landet.

Vidare er det aktiviteter som RC– kjøring(radiostyrt utstyr) med Surnadal RC klubb, Barn i løypa, turar for eldre (Stavgangargruppa), Seniordans og folkedans, hestesport, skateing og helsesvømming.

NoFo har kvar vinter Vinterleikane på Nordmarka, der utviklingshemma frå heile regionen blir invitert til ei aktiv og sosial veke.

Idrettsanlegg

I Nedre Surnadal er anlegga fordelt på fem område: Angråmyra skytebane, Nordmarka idrettssenter, Sæterlia alpinanlegg, Øye/Nymoen og Syltøran fotballanlegg. På Syltøran er det no to grasbanar og ein kunstgrasbane. I tillegg er det eit klubbhus/garderobeanlegg.

På Øye har vi idrettshall, svømmehall, friidrettsanlegg, kunstgrasbane. Det første interkommunale idrettsanlegget i Møre og Romsdal står på Nymoen; Trollheimen ridehall vart opna i 2012 og er eit flott anlegg med hall, gjestestall, dommarbu og fleire banar og løyper i tilknyting til anlegget.

Nærmiljøanlegg

Det er eit fint nærmiljøanlegg i tilknyting til Øyeområdet, det er òg ei Frisbeegolf-løype på dette området. Det er òg ein fotball-/isbane i Midtigrenda, samt ein del leikeplassar/løkker i bustadfelta.

Friluftsliv/turstiar

Nedre Surnadal	Tursti til Langvatnet	8,2 km
	Tursti til Knyken	13 km
	Tursti til Kleiva	2,4 km

Årnes

Eit nettverk av stiar i Årnestraktene, mellom anna:

- Garte – Gjerasetra – Garthøglia – Svartvatnet - «Gammel-Baklisetra» - Baklia
- Baklia – Årnes
- «Gammel -Baklisetra» - Nersetra
- Gjerdasetra – Møkkelgjerdsetra – Sjøfrottsetra – Kringla
- Kringla – Årnes
- Nersetra - Asphaugen, Kringla
- Asphaugen – Seterstigen
- Brandhaugen – Gråora
- Seterstigen – Persullukammen
- Bermryhaugen – Hamnesvikan
- Asphaugen – Persullukammen
- Kjergoneset - Persullukammen- Årnes
- Kjergoneset - Årnes om Årneshola – Persullukleiva og Persullukammen
- Kjergoneset - Årnes etter gammelvegen
- Rønningan –Skogstua
- Rønningan - Stortrølia- Seterstigen
- Seterstigen – Skogstua
- Seterstigen – Gråora
- Ekjelia – Skaret
- Baklia – Nersetra - Sandneset
- Kustigan frå anlegget - Brandhaugen

Glørremstranda (Kalkstranda) i nedre Surnadal er sikra til friluftsformål ved servituttavtale med 100 prosent tilskot frå staten. Kommunen har ansvaret for tilrettelegginga på staden og har mellom anna utbetra parkeringstilhøva og bygd sandvolleyballbane. Det er etablert sanitærhus og avløpsanlegg.

Kommunen eig husa som den engelske familien Musters bygde tidleg på 1900-talet på Vaulen på Nordmarka. Den tilhøyrande utmarkseigedommen på 8000 dekar er også sikra som friluftsområde med statlege midlar, og blir i dag forvalta av Surnadal kommune.

På Vaulen er det gode høve til friluftsliv, jakt og fiske, og staden blir leigd ut til privatpersonar, skuleklassar og firma. Både surndalingar og tilreisande nyttar tilbodet.

7.2 Øvre Surnadal

Aktivitet

Trim på skolen, Barn i løypa, langrenn og Øsil knøtt (Øvre Surnadal idrettslag), skyting (Øvre Surnadal skytterlag), Kløyvvegmarsjen.

Idrettsanlegg

Øvre Surnadal har hoppbakken Sæterbakkane. Som ein ser frå handlingsplanen som vart laga på folkemøtet er det behov og ønske om at bakkane skal ryddast slik at dei kan brukast igjen. Slik det er no, kører hoppinteresserte til Knyken i Orkdal for å utøve idretten sin. Langrenn går føre seg i lysløypa ved Holtamoan, og det er gymsal ved Mo skule. Det er mykje aktivitet på uteområdet ved skulen, og grasbane blir bruka flittig om sommaren. Øvre Surnadal skyttarlag har bane ved Ellingsmyra.

Nærmiljøanlegg

Det er eit nærmiljøanlegg i tilknyting til Mo oppvekstsenter med: klatrepymide, diverse leikeapparat, basketballstativ, ulike disser, leikestue, grillhus, sklie, stor sandkasse, akebakke, fotballbane, ballvegg, hoppgrop og løpebane for 60m. Mo oppvekstsenter har òg eit uteområde for skulen og barnehagen omlag 2 km frå oppvekstsenteret. Her er det gapahuk og bålpllass.

Friluftsliv/turstiar

Øvre Surnadal	Tursti til Liabekken	6,8 km	Øvre Surnadal IL er i startgropa med merkingsarbeid.
	Tursti til Salvatna	4,4 km	

Elva og fylkesveg 65 er ei stor utfordring i Øvre Surnadal for lågterskel turaktivitet i nærmiljøet. Elva deler bygda og fylkesvegen skjær gjennom terrenget i lange strekningar med fjell i den eine vegkanten og skråning ned til elva i den andre.

7.3 Bøfjorden

Aktivitet

Friluftsaktivitet i gapahukområdet på Mjøksanden (4H), Bøfjorden IL har ei stor bredde innanfor fysisk aktivitet, det er fire undergrupper i laget (fotball/trim/ski/bueskyting). I tillegg kjem aktivitetar som: barnetrim, allidrett, roing og kajakpadling.

Idrettsanlegg

I Bøfjorden er hovudidrettsanlegget samla på Leikarvollen. Der er det fotballbane, utandørs handballbane, skytebane og grendehus med storsal/gymsal og innandørs skytebane. I Settemsdalssletta er det lysløype for ski.

Nærmiljøanlegg

Ved Bøfjorden barnehage er det ein ballbinge og diverse leikeapparat, fotballbane og kunstgrasbane, akebakke, sklie, sjørøverbåt, leikestuer, klatrejungel, klatrestativ, klatrevegg, stor sandkasse, gapahuk, volleyballbane, sykkelsbane m.m.

Friluftsliv/turstiar

Bøfjorden	Kalset- Kvalnesvika	7 km	I Bøfjorden har det skjedd mykje innanfor dette området. Det var frå før ein uteplass med gapahuk og bålpllass i nærleiken av barnehagen.
	Kalset- Kalsetsetra	3 km	
	Heggemsneset- Kallset	4 km	
	Heggemsneset- Blåfjellet	8 km	
	Dragset- Blåfjellet	10 km	
	Dragset- Skarhaugen- Håkkåsteinen	8 km	
	Skrøvset- Skrøvsetfjellet- Skreå	6 km	
	Settem- Settemsvarden	5 km	
	Settem- Jutulbu- Tussan	10 km	
	Settemsørان- Svarthjønna	6 km	
	Settemsørان- Nordstranda- Heggemsneset	10 km	
	Settemsørان- Bølandet- Bøgeilen	6 km	
	Åsskardfjorden rundt	16,5 km	
	Padletur frå Elvaneset- ulike ruter skissert		
	Grendahuset- Høgbrua- Svartvatnet	2 km	
	Sletta- Blåfjellet	4 km	
	Sletta- Kjølen	3 km	
	Sletta- Hjelmkona	9 km	
	Sletta- Hjelmkona rundt	14 km	
	Settemsdalen- Hjelmen	6 km	
	Bø- Osen- Hyllrabben	7 km	
	Stakkneset- Trollbakken- Bøvardane	6 km	
	Bøkleppen- Bølia- Stordalsvarden	7 km	
	Bøkleppen- Bøkleppnausta	2 km	
	Bøkleppen- Bøkleppsetra/Gravasetra	5 km	
	Bøkleppen- Trodalen	7 km	

7.4 Bøverfjorden

Aktivitet

Det er omlag 6 vandringar med kjentmann i sommarhalvåret - Nissemarsj ca. 1. søndag i advent. - Sykkeltrim til tre ulike trimpistar om sommaren -Fotball for barn i samarbeid med Bøfjorden.

Idrettsanlegg

I Bøverfjorden er fotballbaneområdet betydeleg utbetra dei siste åra. Eit reiskapshus ved fotballbanen er utvida og inneheld kiosk, lager og toalett. Det er bygd volleyballbane og skotthyllbane ved fotballbanen.

Skyttarbanen i regi Bæverdalen skyttarlag er utbygd med sanitæranlegg og dei to standplassane (100 og 300m) er lydisolerte i siste planperiode.

Nærmiljøanlegg

Bøfjorden og Bøverfjord oppvekstsenter har eit stort og variert uteområde. I 2010 vart nærmiljøanlegget ferdig, og her er ballbanar, hinderløype, disser, klatrevegg, amfi med bålpllass og diverse leikeapparat, og i 2014 vart ei ny løkke med kunstgras teke i bruk.

I skogen vis a vis skulen er det ein stor gapahuk, og ved Bøvra er det ein plass der det blir sett opp lavvo vår og haust.

Friluftsliv/turstiar

Bøverfjorden	Tursti til Solemsetra	3,6 km
	Tursti til Hakstadsetra	5,2 km
	Tursti til Bøverfjordensetra	4 km
	Tursti til Amtlia om Solligjerdet	6,2 km
	Tursti til Solligjerdet	3 km
	Rundtur om Kraftstasjonen	8 km
	Tursti til Trodalen	5,6 km
	Tursti til Bjorvollen	5,8 km
	Tursti til Flåttasetra	4 km
	Tursti til Skarven	7,4 km
	Tursti til Sæterbøsetra	3,6 km
	Tursti til Svartvatnet	3,2 km
	Tursti til Baklisetra	5 km

På Flessastranda finst det noko tilrettelegging for dei som brukar området til bading og dagsturar. Det er òg lagt til rette for bading på Einholmen hytteområde ved elveutløpet, og det blir bada i eit fossefall oppe i Bøverdalen, mellom gardane Hallmyra og Toresetra.

Bæverfjord IL har 17 trimpostar med bok, og 14 av desse er merka. Turgruppa driv med gaida turar til

fleire utvalte turmål kvart år. Merkinga i Bøverfjordenen har skjedd med støtte frå Surnadal kommune.

7.5 Stangvik/Kvanne

Aktivitet

IL Søya er eit aktivt lag med god breidde både innanfor idrett og friluftsliv. Dei driv med allidrett for barn og bruker i tillegg til sine egne idrettsanlegg og Stangvik skule også Idrettshallen og svømmehallen på Øye. Det er eit aktivt miljø på motocrossbanen der Surnadal motocrossklubb har faste treningskveldar og konkurransar. Surnadal golfklubb er også ein aktiv organisasjon med treningskveldar på golfbanen.

Idrettsanlegg

Stangvik/Kvanne har eit godt anlegg på Søycabanen for fotball, eit bra anlegg for ski på Vang, ein mykje brukta crossbane, eit skitrekk for alpint, skytebane samt ein flott golfpark på Kvanne. Denne kretsen har mange gode i sitt nærområde. I tillegg er det balløkker både på Nordvik og i Lykkjebygda og balløkka ved Svissholmen er no tilrettelagt med kunstgras.

Nærmiljøanlegg

Stangvik oppvekstsenter består av skule med om lag 65 ungar på 1.-7. trinn og barnehage med om lag 30 ungar. Barnehagen har ulike leikeapparat på uteområdet. Skulen har ein kunstgrasbane, nokre disser og sandkasse. Både skulen og barnehagen nyttar tilrettelagt område i skogen ved skulen i undervisninga. Oppvekstsenteret står framfor ei renovering, og i dette høvet vil også uteområdet få ei oppgradering.

Friluftsliv

Nordvik og Svinvik	Gamle Stangvik:	
	Tursti Ytre Sula	7,4 km
	Tursti Svinvikrunden	4,6 km
	Rundtur om Ytre Sula	6,7 km
	Åsbøsnytå, trasè 1	5,6 km
	Åsbøsnytå, trasè 2	5,6 km
	Stisystem av kortare turar i Nordvik- og Svinvikområdet	Ca. 7,5 km
	Svissholmen i Stangvik er regulert og sikra med statlege midlar til friluftsformål. Stangvik grendalag har ansvar for dagleg tilsyn mot økonomisk støtte frå Surnadal kommune. Her er det gapahuk med grillar, bord og benkar,	

kunstgrasbane, toalett og dusj, leikeplass og badestrand. Kommunen er grunneigar på Svissholmen.

Stangvik/Kvanne	Vandring:		
	Tursti til Strengen	7,8 km	
	Eit nett av stiar er beskrive på kart publisert av I.L. Søya sommaren 2016. Ikke alle av desse er skilta enda, men arbeidet pågår.		
	Turstiar og stinettverk:		
	Tursti til Gammelsetra	3,4 km	
	Tursti til Storsetra	4,4 km	
	Turstiar rundt/ til Evjehaugen	4,7 km	
	Turstiar rundt/til Kvennaåsen	4,9 km	
	Nettverk av stiar i Stengområdet	Ca. 15 km	
	Stinett i området Mulneset- Bjønndullu- Haltbakkan	Ca. 8,5 km	
	Stiarnett frå Gjerstad og Haugen over Haugasetra, Vindnebba og Skjenna til Åsen	Ca. 6 km	
	Tursti til Snøfjellet	8,6 km	
	Tursti til Skarfjellet	4,6 km	
	Tursti til Fossafjellet	7,8 km	
	Tursti til Middagshaugen	5,0 km	
	Sykling:		
	Sykkelstiar/-nett på strekninga Kvanne- Stangvika	Ca. 15 km	
	Gammelvegen frå Melhus til Åsbøen	3,2 km	
	Sykkeltur langs Søya frå Haugen til Kvennbøen	8,8 km	
	Sykkeltur innover Kvenndalen	9,2 km	
		På Søysetørnan er strandområdet delvis opparbeidd og lagt til rette i regi av Kvanne grendalag. Her er det no laga overbygd grillhus. Badestranda på Søysetørnan inngår i Søysetørnan naturreservat som er verna som elveoslandskap. Utbetringa på staden har grendalaget gjort i dialog med Statens naturoppsyn. Kvanne grendalag mottekk årleg støtte frå kommunen for vedlikehald av stranda og nærområdet.	
		Det er i planperioden blitt opparbeid eit godt stisystem for ski-, sykkel- og fotturar i området Vang – Strengen, med god merking og infoskilt.	
Nordvik og Svinvik:			
Dei fleste turane som er lista opp under Nordvik, er med på kartet som vart utgjeve av IL Søya i 2016. Stimerkinga på Nordvik var eit pilotprosjekt i kommunen, og har motteke kommunal støtte og støtte frå Gjensidigestiftelsen			

7.6 Todalen

Aktivitet

Todalen II står som arrangør av desse aktivitetane:

Kjerringdilten, årleg skirenn på Skihytta i påska – «Todalsdan», fotballturnering for lag opp til 12 år – Kløvertur, trimtur for eldre til forskjellige turmål kvar veke - Ræta opp, årleg mosjons- og motbakkeløp – Romjulsmarsj, 3. juledag er det fast rundtur med mat og drikkestasjonar - Trollheimsmarsjen, tur over fjellet i samarbeid med Ulvungen IL - Rando på Kårvatn, dei siste 9 åra har det vore arrangert forskjellige meisterskap, både Europacup, Nordisk og Norgescup m.m.

Idrettsanlegg

Bordholmen er staden for dei sommarlege idrettane, og inneheld både fotballbane, friidrettsanlegg, handballbane, klubbhus og lagerbygg.

I Todalen finst det dessutan lysløype for ski, skileikanlegg i Tjønnmyran, ein mindre alpinbakke og skihytte. Det er i tillegg eit trimrom som står ope til fri bruk ved butikken og fabrikken.

Nærmiljøanlegg

Oppvekstsenteret har ballbinge for fotball og anna ballspel, asfaltert plass med rom for å slå ball og anna leik. Det er bygd ein romsleg og god sandkasse, og det er ein kunstig bygd haug som m.a. blir brukt til akebakke. Ein del av uteområdet er felles for barnehagen og skulen med forskjellige leikeapparat og utstyr. Vinterstid blir innmark i nærlieiken av skulen brukta til ski og anna leik. Oppvekstsenteret har også gapahuk / leirplass i nærområdet til bruk ved turar og uteskule.

Friluftsliv

Todalen	Tursti til Storhaugen	5,3 km
	Trimpot m/bok Gammelsetra	5,2 km
	Trimpot m/bok Haukarsteinen	5,4 km
	Trimpot m/bok Talgøysetra	4,9 km
	Trimpot m/bok Tårnet	3,9 km
	Trimpot m/bok Ansnessetra	4,6 km
	Trimpot m/bok Løfta	1,0 km
	Trimpot m/bok Fæskgjelln	4,0 km
	Trimpot m/bok Gunnøyann	1,4 km
	Oppkjørt skitur Skihytta	6,2 km
	Oppkjørt skitur Tristeinan	5,2 km

Ved småbåthamna i Todalen blir ei badestrand og tilliggande område halde ved like av plan- og tiltaksutvalet. Det er opparbeidd eit skileikområde på Tjønnmyran og på Kårvatn er det randoneaktivitar.

Todalen II er i startgropa med merking.

8 Vurdering av langsiktige og kortsliktige behov

8.1 Demografi

Med eit folketal på i underkant av 6 000 innbyggjarar er Surnadal ein middels stor kommune i Norge. Folketalet var på sitt høgaste i 1988 med 6 514 innbyggjarar. Frå 1994 har folketalet gått jamt nedover, og nedgangen har vore størst i bygdene utanfor sentrum. Dei siste åra har folketalet stabilisert seg, og prognosane viser ein vekst i folketalet i åra som kjem.

Sjølv om det har vore ein nedgang i folketalet, har det aldri før vore så mange medlemmar totalt i idrettslaga. Kommunen peikar seg ut som ein av dei fremste på akkurat dette området i fylket.

Om lag halvparten av dei om lag 1350 hyttene i kommunen har eigalar utanfor kommunen. I tillegg er det ein del bustader som blir bruka som fritidshus. Brukarane av desse eigedomane utgjer ei viktig brukargruppe for anlegga og friluftsområda våre.

8.2 Trendar

Det er ein trend i tida å vere aktiv, og vi skal gjerne fortelje kvarandre om det på sosiale media. Samtidig aukar ulikheitene i aktivitetsnivå. Det er gjort funn som tilseier at vi blir meir stillesittande, og at det er mindre kvardagsaktivitet (Breivik m.fl., 2011). Bildet må derimot nyanserast noko når vi samtidig ser at trening på fritida er aukande blant den aktive delen av

befolkinga. Dette indikerer ein polariseringstendens der dei aktive stadig blir meir aktive, og dei inaktive blir meir passive.

Helsedirektoratet har eit mål om fysisk aktivitet for alle kvar dag. Dei tilrår 30 minutt med moderat aktivitet for vaksne og 60 minutt barn. Heile 57% av jenter 15 år er aktive mindre enn éin time om dagen. Tilsvarande tal for gutar på 15 år er 42% (Helsedirektoratet, 2012). For å nå målet om fysisk aktive med god helse i befolkninga i 2036 bør merksemda vere retta mot dei potensielt aktive i befolkninga. Undersøkingar gjort på nasjonalt nivå viser at berre 17% av den vaksne delen av befolkninga oppfyller kravet om 30 minutt moderat fysisk aktivitet per dag. 69% av befolkninga driv trening eller mosjon minst kvar 14. dag, og 76% opp gir at dei kunne tenke seg å drive regelmessig med fysisk aktivitet (Ommundsen og Aadland, 2009).

Vi kan rekne med at Surnadal kommune er samanliknbar med resten av landet i desse undersøkingane. Folkehelsebarometeret for Surnadal kommune i 2018 viser i alle fall at kommunen ikkje er eintydig forskjellig frå landsnivået. Dette kan vi sjå på kva ungdomsskuleelevarne har svara i Ungdata 2017 på spørsmål om dei er medlem av ein fritidsorganisasjon og i kva grad dei er fysisk aktive (fysisk aktiv -sveitt og andpusten - mindre enn ein gong i veka). Med bakgrunn i dette skulle det vere eit stort potensial for å auke aktiviteten i befolkninga. Det er som undersøkingane nemnt ovanfor viser, ein stor del personar som ønsker å ta til med regelmessig mosjon. Viss vi lukkast med å aktivisere denne gruppa, kan dette gi ein stor helsevininst (stor kost/nytte verdi) for befolkninga i Surnadal kommune.

Forskinga viser at aktivitetsnivået varierer gjennom livsløpet (Breivik m.fl., 2011). Det er òg påvist at inaktivitet har samanheng med sosiokulturelle og sosioøkonomiske faktorar. Folkehelseprofilen 2018 viser at delen barn (0-17 år) som bur i hushaldningar med låg inntekt er lågare enn i landet som heilheit. Låg inntekt blir her definert som under 60% av nasjonal medianinntekt.

Delen av befolkninga i Surnadal kommune med annan etnisk bakgrunn er aukande, og utgjer no 5,6% av befolkninga, d.v.s. 338 personar. Det er viktig med kunnskap om kven som er potensielt aktive innanfor denne gruppa og korleis vi når dei.

Det blir oppgitt at mangel på tid er hovudårsaka til at vi ikkje er meir fysisk aktive (Ommundsen og Aadland, 2009). Mangel på informasjon og sosialt nettverk i aktivitetsmiljøa er også store barrierar uavhengig av befolkningsgrupper. Når det gjeld motivasjon, er overskot den viktigaste faktoren for å vere fysisk aktiv (Ommundsen og Aadland, 2009, Breivik m.fl., 2011).

8.3 Aktivitetsarenaer

Det er mange aktivitetsarenaer i alle kommunen sine fem skulekretsar. Tilgjengeleghet til arenaer i nærmiljøet har påverknad på aktivitetsnivået. Småbarn har ein aksjonsradius på ca. 50 m, ungdom 1000 m, eldre 3000 m og barn i følgje med vaksne 400 m (Departementene, 2005) For å bidra med auka aktivitet er det behov for trygge åtkomstar og samanhengande gangforbindelsar som gjer alternativa til bil meir attraktive.

Idrettshallar og gymsalar er dei anlegga barn og unge nyttar mest (Breivik m.fl., 2011). Dekningsgraden for store idrettsanlegg per innbyggjar i Surnadal kommune er god, men det er ønske om enkelte særanlegg. Når det gjeld vaksne og eldre, er det turstiar som blir mest nytta. Tilrettelegging av friluftsliv nær sentrum har god effekt på folkehelse og positiv verkand på klima og miljø. Det blir arbeidd med å få innbyggjarane til å bruke fritida i marka der dei

bur og å legge til rette for fysisk samanheng mellom bustadområda og natur. Skilting og marknadsføring av eksisterande fritidstilbod bidreg til at fleire blir inspirert til aktivitet.

Når vi er inne på klima og miljø, så er det lett å sjå at det er ein miljøgevinst med tanke på at det er gangavstand til turområde, samstundes må vi legge til rette for friluftsaktiviteter på ein mest muleg skånsam måte for naturen mangfaldet der. Av og til vil tilrettelegging kolidere med naturvern. I slike tilfelle må ein konsekvensvurdere tiltaket, noko som naturleg vil ligge til behandling av byggesak (i dei tilfelle tiltak krev ei slik behandling), men det er nok fornuftig at miljøkonsulenten blir teke med tidleg i prosessane slik at ein kan finne alternative løysingar.

Det er også viktig med gode turvegar på vinterstid. Vegen opp i Skeismarka er eit godt døme på ein populær turveg om vinteren. Det er mange fleire som går på vegen enn som nyttar vegen til å kome seg ut i skiterrenget. Friluftslivet er blitt meir mangfaldig og omfattar alt frå det tradisjonelle friluftslivet til det moderne og ekstreme friluftslivet. Her i kommunen ser vi det tydeleg vinterstid med alle lokal besökande som kjem hit for å drive med randoneekøyring. Trenden tyder på at vi bruker aktivitetsformer til å bygge identitet, og at vi i mykje større grad er individualistar og nyttar oss av ulike aktivitetsformer i kortare periodar.

8.4 Langsiktige og kortsiktige behov oppsummert

Med tanke på barn og unge sin aksjonsradius er det viktig å få på plass aktivitetsarenaer i nærmiljøa, ein bør sjå vidare enn berre ballbingar og gapahukar. Parkour-anlegg er noko som har hatt ein stor framvekst i Norge i den siste tida. Dette, frisbeegolf, skateing og andre fengande aktivitetar er noko vi bør legge til rette for i nærmiljøanlegga.

I nedre Surnadal er det planar om ein aktivitetspark i Svartvassområdet, denne blir liggande i sentrumsområdet som per i dag ikkje har noko aktivitetsanlegg.

Eit anna viktig punkt er universell utforming. Både når ein bygger ordinære anlegg, klubbhus og nærmiljøanlegg er dette eit krav. Med tanke på aksjonsradius, så er det difor særdeles viktig å få på plass aktivitetsarenaer med mulighet for trening for alle. Det betyr at det også må inn kvile(pause)-benkar på nærturar, t.d i ei kulturløype frå Bårdshaugen og seniorbustadane der og rundt om på Skei.

Det er meldt inn fleire ønskjer om klubhus i denne planen, dette er eit behov som ligg langt framme, fleire av laga våre har for dårlege, eller manglar heilt slike fasilitetar.

Det kom fram under gjennomgang av status at det er sprengt kapasitet på idrettshallen. Den blir bruka til handball, fotball og mange andre aktiviteter. Det vart i førre planperiode bygd ein interkommunal fotballhall i Rindal. Den har ikkje ført til mindre press på vår eigen idrettshall, da mange kvir seg for å kjøre dei minste ungane til Rindal på kveldstid. I tillegg melder Surnadal idrettslag om at det er ein såpass høg leigesats at dei ikkje prioritærer å bruke den hallen. Når ein veit at fotballgruppa til Surnadal IL har auka med 100 personar dei siste åra, til tross for nedgang i barnetalet – utgjer dette ein situasjon som gjer det tilrådeleg å byggje ein fotballhall for dei minste på Øyeområde.

Det skal byggast ny skule på Øyeområde, der er per dato ikkje varsla inn behov for spesialrom/hallar i samband med den utbygginga. Dette prosjektet vil bli lagt inn i uprioriteret del, slik at det eventuelt kan løftast om det kjem eit ønske om basishall eller liknande.

Eitt av punkta som kom fram under handlingsprogram delen av folkemøtet var eit ønske om parkering ved turmåla våre. Dette er eit tiltak som ein ikkje kan søkje spelemidlar på. Ein kan søkje støtte til parkeringsplassar om området er nasjonalt sikra. I Sunndal kommune har dei eit prosjekt på nasjonal sikring for å få på plass gode tilrettelagte parkeringsplassar. Dette er eit område vi i Surnadal òg bør sjå nærrare på.

9 Handlingsprogram

9.1 Tabell: ordinære anlegg i prioritert rekkefølge

Prioritet	Anlegg/ tilrettelegging	Stad	Kostn. i 1000 kr	Anleggsstart – finansiering							
				2018				2019			
				Km	Sm	Km	Sm	Km	Sm	Km	Sm
1	Surnadal alpinanlegg: Snøproduksjon (Surnadal alpineigedom)	Sæterlia Nedre Surnadal	21 000		1 967		2 000				
2	Tidtakarbu/ skutergarasje (Surnadal IL)		908	300	303						
4	Varmestue (Surnadal alpineigedom)		5 000			500	1 000	500			
19	Nye traséar (Surnadal alpineigedom)		3 000						1 000	500	
20	Sykkelprosjekt(Surnadal alpineigedom)		3 000								1 000
3	Friluftsliv i Surnadal: Kultursti/kavlveg (Surnadal kommune)	Eidet	1 000			350	350				
14	Skileikområde (IL Søya)	Vang	300				100	100			
9	Tursti langs Toåa med universelt utforma fiskeplass (Todalen IL)	Todalen	500				167	100			
17	Stisystem – arboret (Surnadal kommune)	Svinvik	500							167	167
18	Tursti Surna (Surnadal kommune)	Grimsmo/Øye	3 000						1 000	1 000	
5	Fotballhall (Surnadal IL)	Øye	25 000				5 000				
6	Båt til dykkarklubben (Surnadal IL)	Surnadal hamn	1 000				300				
8	Klubbhus (Surnadal Golfklubb)	Mo/Kvanne	3 000							150	1 000
11	Klubbhus; (Surnadal Motocrossklubb)	Mo/kvanne	3 000					150	1 000		
7	Klubbhus/varmestue (Surnadal Jeger- og fiskerforening)	Angråmyra	480				160				
16	Sanitæranlegg Tjønnmyra (Todalen IL)	Todalen	500				167				
10	Elektronikk skytebane (Ø. Surnadal skytterlag)	Øvre Surnadal	500				167				
13	Buldrerom/klatring (Trollheimen Klivaralg)	Nedre Surnadal	1 000					150	335		
12	Skatepark/Aktivitetspark (Surnadal kommune)	Svartvatnet	7 000			500	1 000	500	1 000	500	1 000
15	Oppgradering Idrettshall (Surnadal kommune)	Øye	3 000			1 000	1 000				
21	Klubbhus (Bæverdalen skytterlag)	Bøverfjorden	3 000						1 000	150	
22	Oppgradering elektronikk inne (Surnadal skytarlag)	Angråmyra	600					200	200		
			85 688	300	5 270	2 350	9 351	1 700	5 535	2 467	3 167

Totale utbyggingskostnadar i perioden:

86 288 000 kr

Planlagde spelemidilar i perioden totalt:

21 050 000 kr

Kommunale midlar i perioden, minimum:

6 817 000 kr

- Planlagde utbyggingskostnadar i førre plan var på 68 550 000 (men både alpinanlegg og fotballhall ligg ikke i den summen)

- Klubbhuskostnad, utrekna med omlag 100 m² * 30 000 kr (per m²)

Ein gjer merksam på at denne tabellen ikkje fungerer som vedteke tildeling – kvart
spelemiddel-prosjekt må søkje kommunen om tilskot i eiga sak.

9.2 Tabell: Nærmiljøanlegg

Kven	Nærmiljøanlegg	Søknadssum	Byggestart/ferdig
Stangvik grendelag	Svissholmen	300	2016/2016
Surnadal IL	Freesbeegolfbane		
Todalen IL	Oppgadering/vedlikehold Borholmen		
Bæverhall	Gapahuk, ball/leikeplass		
IL Søya/skigruppa	Skileikområde/gapahuk på Vang		

9.3 Tabell: fysisk aktivitet

Område	Strategi/tiltak
Informasjon	<p>Aktuell informasjon og linkar om aktivitet og anlegg er tilgjengeleg på nett.</p> <p>Utvikle ein app, med fokus på alt av friluftsliv i Surnadal kommune.</p>
Barn og unge	<p>Barehagar og skolar skal ha god tilgang til naturområde Skolegardar skal utviklast til nærmiljøparkar og vi skal legge til rette for at skular, lag og andre er merksame på mulegheitene innanfor spelemiddelordninga for å skape fleire nærmiljøanlegg. Dette er viktig for å få til ein aktiv livsstil for så mange som muleg</p> <p>Elevane skal motiverast til fysisk aktivitet Gjennom eit aktiv ungdomsråd, lære ungdom å ta ansvar for å oppretthalde sin eigen aktivitet og styrke barn og unge sin identitet, medverknad og innflytelse i samfunnet</p> <p>Etablere fleire sosiale møteplassar for samvær og uorganiserte aktivitetar for barn og unge: skøyteis, akebakkar, snøskutertrasé, ballspelplassar, hestesport, alpinbakke, m.m. Fokusområde; uorganisert ungdom - arenaer for jenter. Sikre lågterskeltilbod til barn/unge med psykiske vanskar.</p>
Friluftsliv	<p>Sikre god tilgang til frilufts arenaer Fortsette «Stikk UT!»-satsinga og utvikle fleire aktivitetstiltak saman med Friluftsrådet</p> <p>Fokus på tilgjengeleight for alle i friluftsområder (tilrettelegging for rørslehemma)</p> <p>Fokus på merking av turstiar i nærområda</p> <p>Vi må auke forståinga for verdien av fysisk aktivitet, trening og godt kosthald i det helsefremjande arbeidet, ikkje minst blant dei eldre. Oppretthalde og vidareutvikle eit aktivt kulturliv, gjennom mellom anna å synleggjere og styrke samhandlinga mellom frivillig sektor og kommunen.</p> <p>Ha forutseielege verkemiddel som tilskotsordningar og rettleiing ved søking av midlar utover kommunen.</p> <p>Det må utviklast ein meir offensiv og medvitен frivilligpolitikk, der samspelet mellom kommunal sektor, næringslivet og frivillige organisasjonar er sett i fokus</p>
Helse	Arbeide for å auke førestillinga i og utanfor kommunen om den økonomiske og helsemessige betydinga av å drive helsefremjande og førebyggande arbeid
Idrett	<p>Sikre ei breidde på anleggsmassen som er tilpassa barn, unge og vaksne sine behov for aktivitet</p> <p>Utvikle gode vilkår for å utøve idrett</p>

9.4 Tabell: kulturbygg

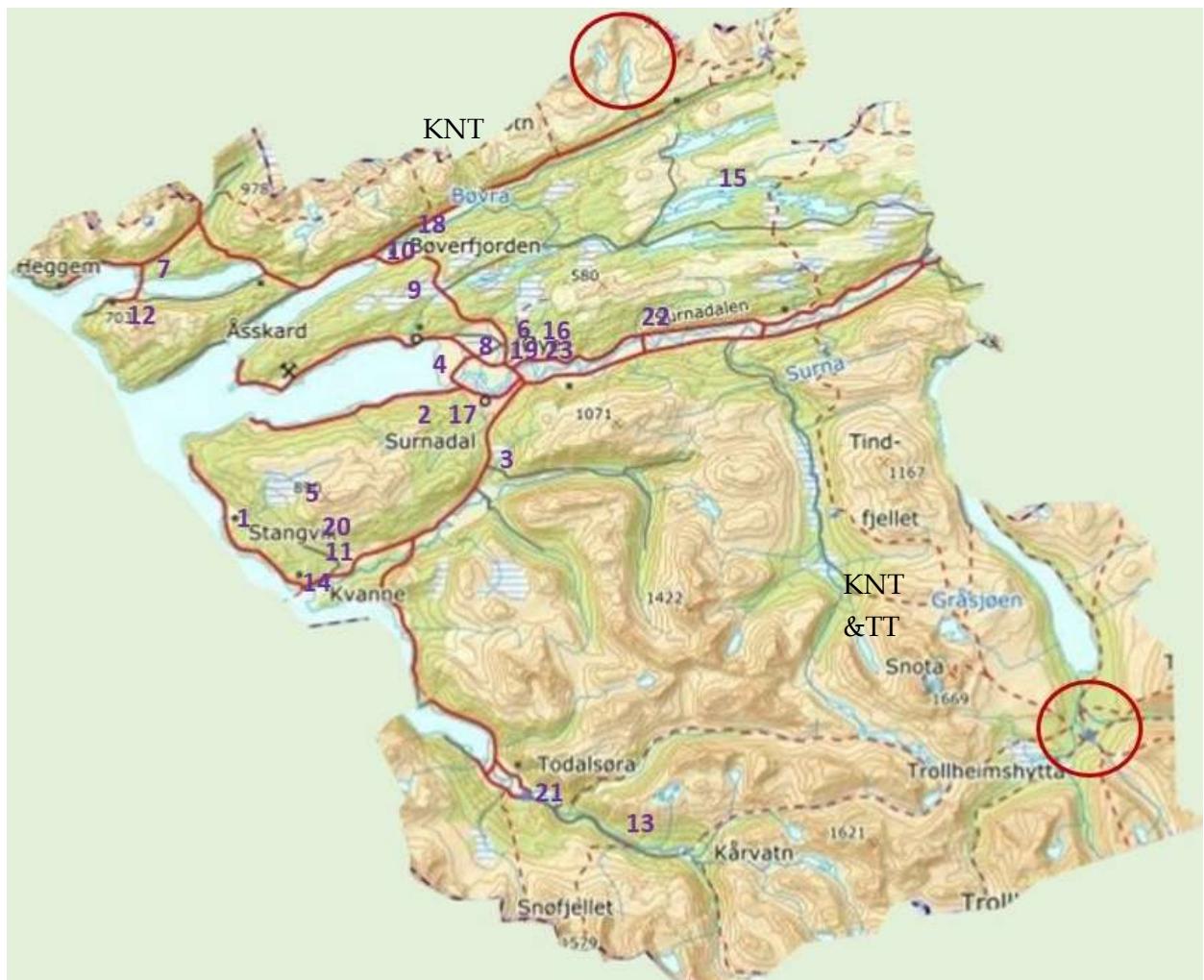
Kulturbygg	Kvar	Kva	Når
Utandørs-scene	Kleiva	Scene/teknisk/publikumsarena	2018
Myrvang forsamlingshus	Kvanne	Storvøling	2018
Surnadal husflidslag	Nymoen	Universelt utforma toalett	2018
Sagatun	Øvre Surnadal		
Todalen sanitetshus	Todalen		
Idrettshuset	Todalen		
Bondegården	Stangvik		
Bæverhall	Bøverdalen		
Bøfjorden grengehuis	Bøfjorden		

10 Uproritert liste over langsiktige behov for anlegg

Kven	Kva
Surnadal kommune	Spesialhallar i samband med ny skule på Øye
Trollheimen Klivarlag	Klatrepark
IL Søya	Renovere/innvendig oppussing klubbhuset på Vang
Nordmarka idrettssenter	Heilårs universelt utforma stisystem og fiskebrygger, tilrettelegging for dei med nedsett funksjonsevne og utviding av lysløype ved Nordmarka skisenter
Surnadal kommune	Rehabsti Bårdshaugen
ØSIL/SIL	Hoppbakke Sagatun
Surnadal kommune	Langhuskopi KulTursti Skei
Øvre Surnadal IL	Bru og tursti
Surnadal kommune/lag og organisasjonar	Friluftsliv i Surnadal: Skilting/merking Universelt utforma fiskeplassar Andre aktuelle turstiar

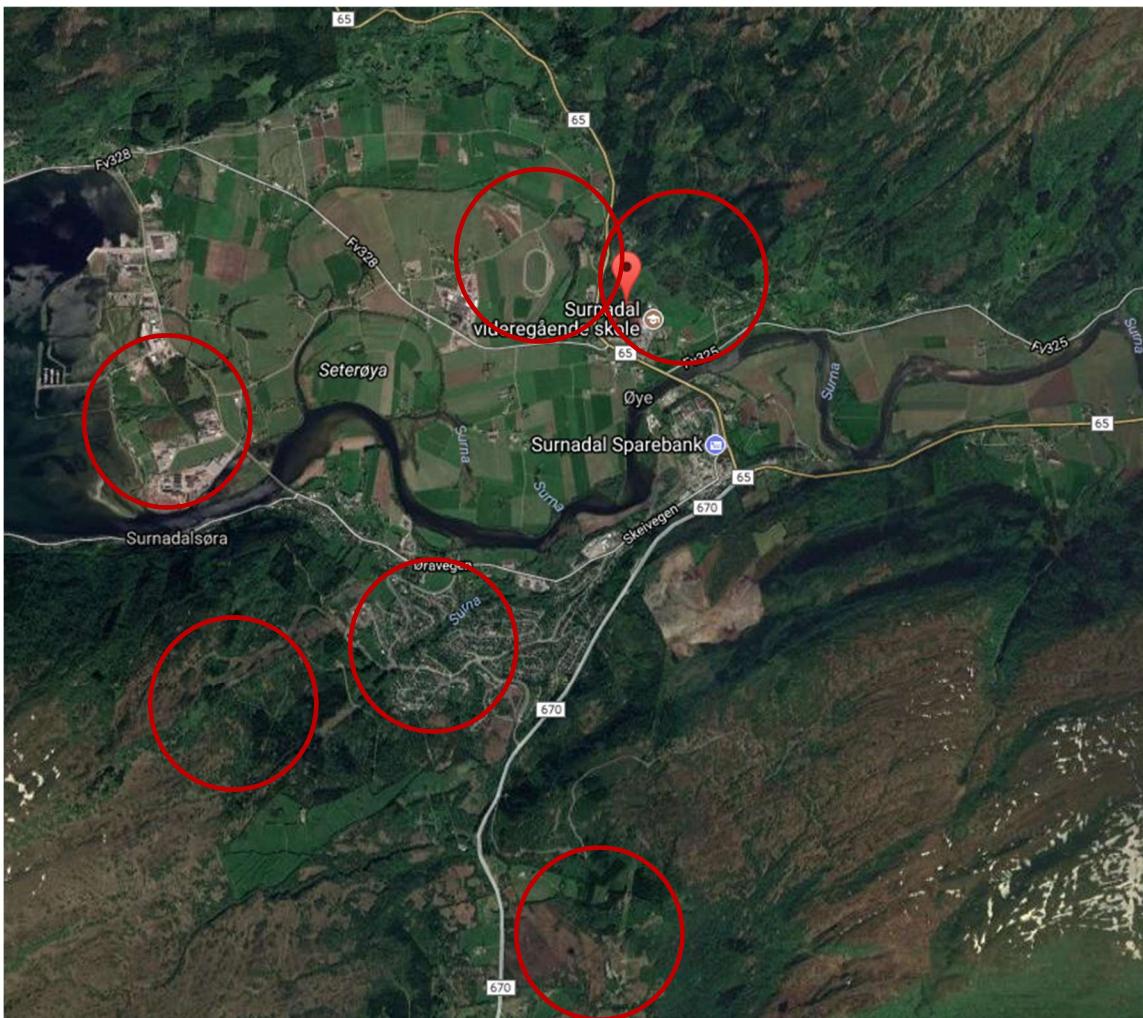
11 Kart

11.1 Totaloversikt

1. Ballbane på Svissholmen, Stangvik - Stangvik grendelag 2. Surnadal Alpinanlegg, Sæterlia a. Lager/garasje/tidtakarbu, I - Surnadal Idrettslag b. Midttrasé,- Surnadal Alpineiendom c. Parkområde,- Surnadal Alpineiendom d. Snøproduksjonsanlegg,- Surnadal Alpineiendom e. Driftsbygning snøproduksjonsanlegg,- Surnadal Alpineiendom f. Høgre trasé, - Surnadal Alpineiendom 3. Garderobe, Angråmyra skytebane, Eidet - Surnadal skytterlag 4. Nytt lysanlegg Syltoran kunstgras, Surnadal - Surnadal Idrettslag 5. Tursti og tråkkemaskin trasé, Vang - Strengen, Kvanne - Idrettslaget Søya 6. Øye Stadion, Surnadal - Surnadal kommune 7. Ballbinge, Bøfjorden . Bøfjorden Idrettslag 8. Trollheimen rideanlegg (regionalt anlegg), Surnadal - Trollheimen ride og kjørelag 9. Smørehall, Nordmarka Skisenter - Surnadal Idrettslag	10. Støydemping standplass, Bøverfjorden - Bæverdalen skytterlag 11. Utviding/sikring av bane, Kvanne - Surnadal kommune 12. Turar i Bøfjorden - friluftsliv, Bøfjorden Idrettslag 13. Tjønnmyran turløype/skileik, Todalen - Todalen Idrettslag 14. Kunstgrasbane, Kvanne - Idrettslaget Søya 15. Uthus på Vaulen, Nordmarka - Surnadal kommune 16. Aktivitetsanlegg, Surnadal ungdomsskole - Surnadal kommune 17. Ballbinge Midtigrenda, Surnadal - Surnadal kommune 18. Aktivitetsanlegg, Bøverfjorden oppvekstsenter - Surnadal kommune 19. Svømmehall, Surnadal - Surnadal kommune 20. Surnadal golfpark, Kvanne - Surnadal golfklubb 21. Ballbinge Todalen oppvekstsenter - Surnadal kommune 22. Skoleanlegg, Mo oppvekstsenter - Surnadal kommune 23. Surnadal Idrettshall, Surnadal - Surnadal kommune

11.2 Nedre Surnadal

Kart som viser kvar anlegga i Nedre Surnadal ligg; Syltøran – fotball, Sæterlia – alpint, Midtigrenda – ballbinge, Nymoen – rideanlegg, Øyeområde; svømmehall, idrettshall nærmiljøanlegg, friidrett og fotball, Angråmyra – skyteanlegg.

11.3 Øvre Surnadal

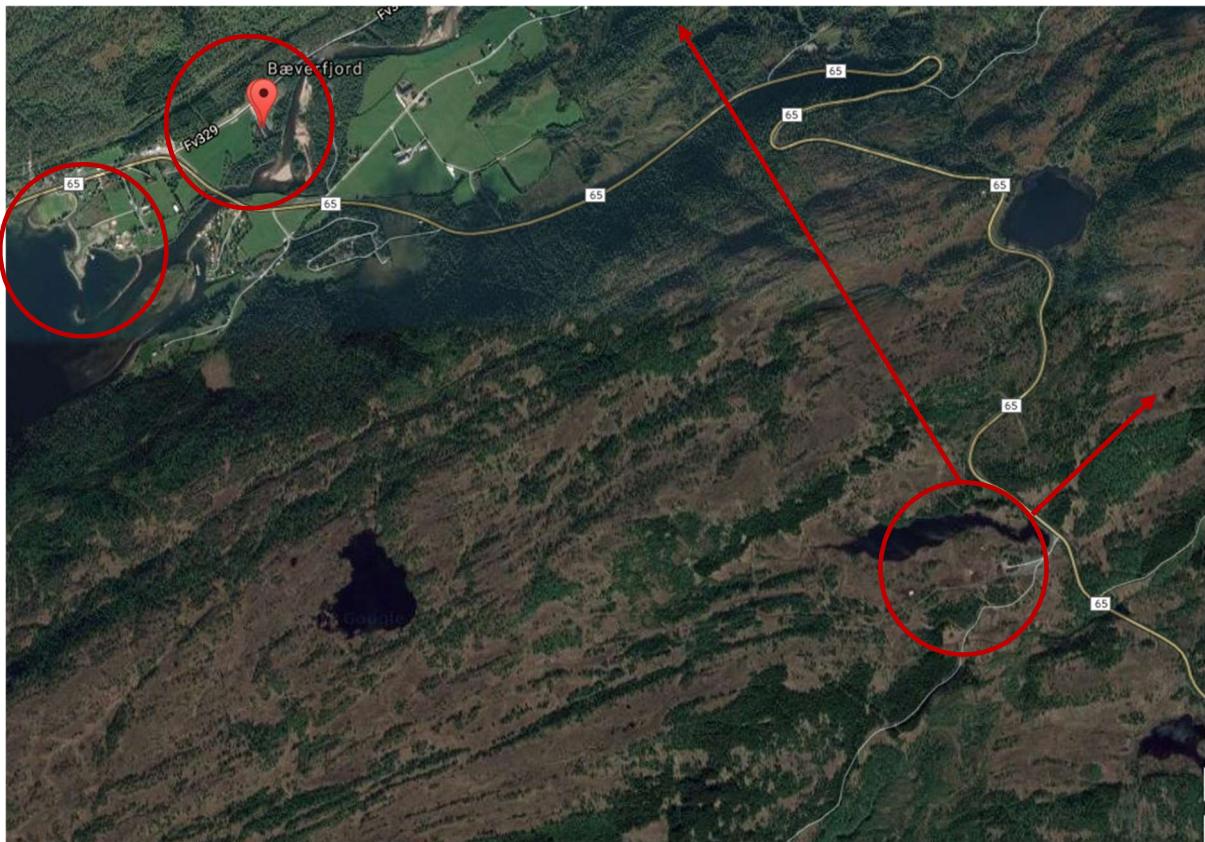
Kart som vise Øvre Surnadal;
Nærmiljøanlegg på oppvekstsenteret, med ei stor ballslette (ikke kunstgras).
Skytebane
Hoppbakke

11.4 Bøfjorden

Kart som viser kvar anlegga i Bøfjorden; den gamle skulen/barnehagen - nærmiljøanlegg med ny kunstgrasbane, Grendahuset; - fotballbane og skyteanlegg, mange godt merka løyper i naturen på begge sider av fjorden og opp mot Hjelmenområdet (sommarsommer og vinter)

11.5 Bøverfjorden

Kart som viser kvar anlegga i Bøverfjorden ligg, samt Nordmarka skisenter. Bøfjorden og Bæverfjord oppvekstsenter – nærmiljøanlegg og kunstgrasslette. Bæverfjord stadion – fotballbane. Det er mange merka turløyper i området. Nordmarka skisenter – eit godt utbygd skianlegg, det blir kjørt opp løyper i lysløypa og utover mot fjorden og på andre sida av hovudvegen til Løålikjølen. Lengre aust på Nordmarka finn vi fjellgarden Vaulen som ligg i eit nasjonalt sikra friluftsområde. På andre sida av Bøverdalen har KNT lagt Fjordruta med sine overnatningshytter og merka stiar.

11.7 Stangvik/Kvanne

Kart som viser Stangvik/Kvanne. Svissholmen - er eit nasjonalt sikra friluftsområde opparbeidd som eit nærmiljøanlegg med fotballslette (kunstgras), i tillegg til badestrand og område for sosiale møter. I Stangvik har dei mange flotte turområde, med mellom anna Bøkeskogen og Den trondhjemske postveg som går til Vang skisenter på Kvanne – opparbeidde turløyper for vinter og sommarbruk. På Mo ligg Surnadal golfklubb sitt område med en 9- hols golfbane og like nedanfor er det en motocrossbane. På andre sida av elva ligg det fotballanlegg med ei kustgrasslette. Det er òg anlagt kunstgrasbane på Stangvik skule samt eit opparbeidd nærmiljøanlegg.

11.8 Todalen

Kart som viser Todalen; Det er nærmiljøanlegg med ballbinge, og skileik og lysløyper på Tjønnmyra. Også her er det mange turstiar i tillegg til Kårvatn som er ein av portane til Trollheimen og som på vinterstid er eit ynda randoneeområde.